

Pezinské VINOBRANIE 2004

VITAJTE!

Vo vnútri čísla nájdete prílohu s podrobným programom obaračkových slávností v Pezinku.

Festivalové mesto

Pezinok možno vskutku nazvať festivalovým mestom. Len uvážte, v tomto roku boli u nás štyri festivaly - a nie hocjaké. V máji bol medzinárodný festival chrámových zborov AD UNA CORDA, v júni sa uskutočnil medzinárodný divadelný festival CIBULÁK, v auguste multimediálny festival HODOKVAS a taktiež medzinárodný festival dychových hudieb DYCHOVKY V PREŠI. Čo podujatie, to vysoká známka kvality, skvelí organizátori, perfektní diváci, ktorých sem prichádza na tisíce. Nielen z Pezinka a blízkeho okolia, ale i z rôznych kútov Slovenska a zo zahraničia.

Naše festivaly nie sú ojedinelé podujatia, organizujú sa roky, majú svoju tradíciu a sú stále silnejším magnetom pre účinkujúcich i divákov.

Festivaly robia Pezinku dobré meno, stali sa neodmysliteľnou súčasťou jeho imidžu, aj preto je toto mesto pod Malými Karpatmi na ne také hrdé. (mo)

Maťo majstrom Európy!

V krátkom časovom slede dosiahol opäť obrovský úspech vodný lyžiar Matej Kunert. Po druhom mieste na nedávnom európskom šampionáte v lyžovaní za člnom v Neratoviciach získal kompletnú zbierku medailí na majstrovstvách Európy juniorov vo vodnom lyžovaní za vlekom v Lubline v Poľsku. Zlato si vybojoval v skokoch, striebro v kombinácii a bronz v trikoch.

Mladý Pezincan bude v septembri štartovať aj na majstrovstvách Európy dospelých v Taliansku, kde si chce overiť šance pre budúci rok, keď už bude štartovať v kategórii dospelých. (mo)

Vitajte na pezinskom Vinobraní

Najväčším magnetom nedeľňajšieho programu je už tradične alegorický sprievod. Aj v tomto roku organizátori venovali jeho príprave veľa času, aby si návštevníci prišli na svoje. Dominantnou postavou bude i tentoraz Bakchus - boh vína. Snímka (mo)

Po obaračkových slávnostiach v Rači a Modre, prichádza na rad naše Vinobranie. Tentokrát už po roku, trochu v napätí ako to dopadne, ako túto zmenu prijmu občania mesta, ale aj tradiční návštevníci.

Jedno je isté, organizátori aj tentoraz urobili všetko preto, aby sa ľudia v našom meste dobre cítili, aby sa bolo kde zabávať, aby bolo čo jesť a piť, nechýbali

atrakcie, dobrý kultúrny program, a keďže ide o obaračkové slávnosti, aby bolo pre labužníkov dosť vína a chutného burčiaku.

V nedeľu bude tradičný alegorický sprievod a hlavný sponzor Vitis pripravil veľkú šou, návštevníci by teda mali byť spokojní a hádam aj počasie bude tradične dobré. (mo)

Deti zo ZŠ na Holubyho ulici vchádzajú po prázdninách do budovy školy.

Začal sa nový školský rok

Druhého septembra sa otvorili brány našich škôl, žiaci základných škôl a študenti stredných škôl po letných dvojmesačných prázdninách znovu zasadli do lavíc. Po dňoch voľna, sladkého ničnerobenia sú tu opäť chvíle každodenných povinností, ktoré škola prináša.

Povinnosti a starosti pribudli aj učiteľom, hoci oni už pár dní pred prvým zvonením nastúpili na svoje pracoviská a snažili sa pre svojich zverencov pripraviť všetko potrebné.

Základné školy, ktorých je v našom meste päť, sú po transformácii už v pôsobnosti miestnej samosprávy, zmenili sa vlastnícke vzťahy k majetku i celkový pohľad Mesta na problémy škôl.

Na pezinských školách začal školský rok bez zásadnejších problémov, učители a žiaci sa teda môžu pokojne sústrediť na svoju prácu. (mo)

Úcta k starším

Mesto Pezinok pozýva pezin-ských dôchodcov na celomest-skú akciu Úcta k starším, ktorá sa uskutoční 20. októbra o 15.00 hod. v Dome kultúry v Pezinku. (msú)

MESTO PEZINOK

vyhlasuje

VÝBEROVÉ KONANIE

na nájom nebytového priestoru v k.ú. Pezinok, v objekte na ul. M.R.Štefánika č.10 - **zasadačka** nachádzajúca sa na I. poschodí konkrétne miestnosť:

- č. 114 o podlahovej ploche vo výmere 186 m².

Podmienky:

1. Podanie písomnej žiadosti, ktorá musí obsahovať:

- účel nájmu (druh uvažovaných aktivít)
- ponuka nájomného - uviesť formou sadzby nájomného Sk/ m²/rok + prevádzkové náklady
- doklady o spôsobilosti uchádzača na ponúkané aktivity.

2. Obhliadka prenajímaného priestoru je možná po vzájomnej dohode s povereným zástupcom prenajímateľa, ktorým je pracovník oddelenia správy majetku na Mestskom úrade v Pezinku.

3. Svoju žiadosť doručí záujemca na adresu: Mestský úrad, Radničné nám. č.7, 902 14 Pezinok alebo osobne do podateľne Mestského úradu v Pezinku (prízemie, vedľa pošty) v uzavretej obálke, na ktorej bude uvedené meno, priezvisko a adresa uchádzača (resp. názov a adresa právnickej osoby) a výrazné označenie heslom „VK M.R.Štefánika 10 - zasadačka“.

4. Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo odmietnuť všetky predložené žiadosti.

5. Výsledok vyhlasovateľ písomne oznámi všetkým uchádzačom, ktorí predložili žiadosti.

6. Prípadnú zmenu podmienok zverejní organizátor rovnakým spôsobom ako jeho vyhlásenie a písomne o tom oboznámi aj uchádzačov, ktorí do toho času podali žiadosť.

7. Lehota na podávanie žiadostí končí dňa **4.10.2004 o 11.00 hod.**

8. Uchádzači, ktorí podali žiadosť sa môžu zúčastniť na výberovom konaní dňa 4.10.2004 o 15.00 hod. na MsÚ v Pezinku v miestnosti č. dv. 12 na I. posch.

9. Uchádzači výberového konania majú možnosť obrátiť sa vo veci:

- vykonania obhliadky nebytových priestorov na správcu objektu - Kvetoslava Slovákova
- organizačných na: Mgr. Renátu Gottschallovou, ved. práv. odd., organizátor súťaže, č.t. 033/6901 121, e-mail: gottschallova.renata@msupezinok.sk

Mgr. Oliver Solga
primátor Mesta Pezinok

Oslavy 60. výročia Slovenského národného povstania

Účastníci osláv pri pomníku obetiam 2. svetovej vojny na Mladobole-slavskej ulici.

GYHLÁŠKA

Zákaz vstupu do vinohradov

Primátor mesta Pezinok ako správny orgán podľa ust. § 13 zákona SNR č. 369/90 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov s poukazom na zákon č. 332/1996 Z.z. o vinohradníctve a vinárstve v znení neskorších predpisov a v zmysle § 4 ods. 1 VZN č. 5/2000 o úprave vstupu do vinohradov v čase dozrievania a zberu hrozna, vyhlasujem: **ZÁKAZ VSTUPU** ako aj **ZÁKAZ VJAZDU** motorových vozidiel do vinohradov v Pezinku na časové obdobie od 18. augusta 2004 až do odvolania

(obdobie dozrievania a zberu úrody hrozna).

Zákaz vstupu do vinohradov sa vzťahuje na všetky fyzické i právnické osoby, ktoré nie sú vlastníkami vinohradov, ich správcami, nájomcami resp. obhospodarovateľmi alebo ich pracovníkmi.

Sankcie: Za nedodržanie tohto zákazu možno podľa ust. 46, 48 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, uložiť pokutu do 1000 Sk.

Mgr. Oliver Solga
primátor Pezinka

Dražba stavebných pozemkov

Mesto Pezinok na základe uznesenia Mestského zastupiteľstva zo dňa 10. septembra 2004 vyhlásilo dražbu na predaj stavebných pozemkov v lokalite Bielenisko. Dražba 11 pozemkov sa uskutoční v sobotu 6. novembra 2004 od 8.00 hod. v Dome kultúry v Pezinku.

Najnižšie podanie je 2500 Sk/m² a minimálne prihodenie je 50 Sk. Pod najnižšie podanie nie je možné dražiť.

Dražba je prístupná verejnosti, vstupné je 100 Sk na deň a osobu. (r)

Triedenie plastov sa rozšírilo

Ako sme už informovali vo februárovom čísle v Pezinku sa začalo od 1. marca 2004 po papieri a skle s triedením ďalšej zložky odpadu - plastov.

V nadväznosti na zber plastov v rodinných domoch a na sídlisku Sever sa zber rozšíril do celého mesta. Nové žlté 1100-litrové kontajnery sú rozmiestnené v centre mesta pri obchodnom dome M-Market, ďalej na Záhradnej ul., Moyzesovej ul., sídlisku Muškát, Mierovej ul., Komenského ul., Majakovského ul., Bystrickej ul. a sídlisku Za hradbami.

Na vývozných okruhoch I a II A sa vývoz nádob na plast uskutoční v termínoch: 4. október, 2. a 29. november a 28. december. Na vývozných okruhoch II B a III to bude v termínoch: 5. október, 3. a

30. november a 29. december.

Pre úplnosť uvádzame čo sa triedi a čo nie.

Triedi sa: PET fľaše (fľaše z nealko nápojov, sirupov, vína a pod.), HD-PE fľaše (fľaše od čistiacich prostriedkov, šampónov, aviváže, destilovanej vody, tekutých mydiel, bandasky neznečistené olejom a pod.), PP fľaše (fľaše od citrónových štiav a ostatné fľaše s označením PP), LD-PE fólie (igelitové tašky, fólie z pracích práškov, fólie zo stavebnín a pod.), LLD-PE fólie (tzv. streč fólia).

Netriedi sa: plastové obaly znečistené olejovými a ropnými látkami, linoleum, guma, kabelky, molitan, viacvrstvové obaly, kovplast (škátule od mlieka a nápojov, tzv. TETRA-PAK), obaly od jogurtov, znečistené plasty.

V piatok 27. augusta sa uskutočnili celomestské oslavy 60. výročia Slovenského národného povstania. Začali sa prijatím priamych účastníkov a členov Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov na radnici u primátora Olivera Solgu.

Potom sa účastníci osláv zhromaždili v Zámockom parku, odkiaľ sa odobrali položiť vence a kytice kvetov k pomníku padlým v 2. svetovej vojne a k pomníku obetiam 2. svetovej vojny. Najskôr účastníkov osláv privítal primátor mesta, potom slávnostný príhovor predniesol predseda Miestnej organizácie SZPB Ľudovít Šušol. V kultúrnej časti vystúpil spevák krúžok Jasienka z Klubu dôchodcov na Sládkovičovej ulici.

Vo večerných hodinách sa uskutočnilo stretnutie pri Partizánskej vatre. (mo)

Vyznamenanie O. Solgovi

Pred tohtoročnými oslavami 60. výročia SNP Ústredný výbor Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov udelil vyznamenanie - medailu M.R.Štefánika I.stupňa, Ľubovi Romanovi, predsedovi Bratislavského samosprávneho kraja, Branislavovi Longauerovi, predsedovi Krajského úradu v Bratislave a Oliverovi Solgovi, primátorovi Pezinka.

Ocenenie im udelili za vynikajúcu spoluprácu so SZPB a pripomínanie si výročí oslobodenia a SNP v rámci svojej pôsobnosti. (r)

O pohár mesta Pezinok

Dobrovoľný hasičský zbor Pezinok a Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Pezinku vás pozývajú na 1. ročník súťaže o Putovný pohár mesta Pezinka. Podujatie sa uskutoční v piatok 24. septembra na hasičskom štadióne na Rozárke.

Súťažiť budú družstvá v požiar-nom útoku podľa pravidiel hasičského športu. (em)

Nový riaditeľ PBS

Mestské zastupiteľstvo v Pezinku vymenovalo na základe výberového konania do funkcie riaditeľa Podniku bytových služieb s.r.o. Pezinok Petra Slezáka na čas určitý 1 rok. (r)

Pomoc mestu

Mesto Pezinok ďakuje spoločnosti Villa Pharm s.r.o. za poskytnutie finančných prostriedkov do Fondu pomoci mesta Pezinok v sume desať tisíc korún. (msú)

Zastavia rýchliky

Mestský úrad nás informoval, že počas Vinobrania 2004 v Pezinku v sobotu 25.9. a v nedeľu 26.9. mimoriadne zastavia rýchliky R 725 o 20.00 hod. (smer Žilina) a R 601 o 23.10 hod. (smer Žilina). (r)

Čo vy na to?

V našom meste bol 10. júla daný do užívania prvý hypermarket Tesco. Aký názor na príchod Tesca do Pezinka majú občania?

Zuzana Krasňanská

Gabriela Kuzmíková

Silvia Šteflovicová

Jaroslav Riegl

Zuzana Krasňanská: - Som spokojná, je tu lacnejšie ako v iných obchodoch. Pracujem do 21. hodiny, potom si môžem ísť ešte nakúpiť.

Gabriela Kuzmíková: - S nakupovaním v Tescu som veľmi spokojná, nedá sa to porovnávať s inými obchodmi v našom meste. Hovorí to väčšina kupujúcich. Vďaka Tescu som našla zamestnanie, dotiaľ som bola tri roky nezamestnaná.

Silvia Šteflovicová: - Nakupujem tu pravidelne raz do týždňa, robím tu veľké nákupy. Úroveň služieb i nákupné podmienky mi plne vyhovujú. Je dobré, že si nakúpim na jednom mieste, s dieťaťom nakupovať vo viacerých obchodoch je zložité. Potešila som sa, že Tesco dostane onedlho konkurenciu v podobe Hypernovy a Billy, aspoň sa budú ešte viac snažiť. Ľudia budú nakupovať tam, kde to bude najlepšie.

Jaroslav Riegl: - Tesco prinieslo do obchodnej siete v Pezinku oživenie a viaceré pozitívne zmeny. Ako zákazník oceňujem pohodlný a rýchly nákup, prehľadnosť pri výbere tovaru, nižšie ceny. Vyhovuje mi aj predĺžený čas predaja. Na podmienky predaja v Tescu musí zareagovať aj konkurencia, a na tom môže spotrebiteľ len získať.

(mo, pr)

Kto bude naj?

Výsledky už tradičnej súťaže o Najkrajšiu kvetinovú výzdobu v Pezinku v roku 2004 budú vyhlásené v stredu 6. októbra 2004 o 16.00 hod. v obradnej sieni Mestského úradu v Pezinku. Z rúk primátora mesta Olivera Solgu prevzmu ceny víťazi v troch kategóriách - 1. Najkrajšia predzáhradka, 2. okno, balkón, 3. verejná budova. (EL)

Hospodárske fórum

V Divadle West v Bratislave sa uskutočnilo Regionálne hospodárske fórum - možnosti rozvoja spoločnosti v podmienkach Európskej únie. Na tomto významnom podujatí mal zastúpenie aj Pezínok. Našu delegáciu tvorili zástupcovia samosprávy na čele s primátorom, miestni podnikatelia, zástupcovia nadácie Revia a časopisu Pezinský podnikateľ. V bohatom programe vystúpil aj predseda Klubu podnikateľov Pezinka Vojtech Gottschall, ktorý je zároveň predsedom Slovenskej živnostenskej komory. (EL)

Poslanecký deň

Októbrový Poslanecký deň sa uskutoční už tradične v prvú stredu v mesiaci, t.j. 6.10. 2004 od 16. - 18. hod. na Mestskom úrade v Pezinku, miestnosť č. 19. Poslanci Mestského zastupiteľstva v Pezinku budú pripravení diskutovať s občanmi o ich každodenných starostiach a radoostiach s kompetenciami samosprávy, vypočúť si ich námety a sťažnosti, či vysvetliť im rozhodnutia samosprávnych orgánov v meste. (EL)

Stĺpek po našom

Dovoľte mi, abyh hnet na začiatku podzakoval šeckým, kerý si ten predešlý stĺpek dokázali prečítať a dokonca sa aj ozvaly. Zatóť len samé pozitívne ohlasy, aj ket je pravda, že sem vlastne ešte nyšt vážne nenapísal. Podzakovány patry aj tým, kerý sa neozvali a ostatných vyzývam: ket nebudete nečemu rozumet, klydne sa ozvyte. A klydne nech sa ozvú aj ty, kerý si myslá, že to je úplne ináč, jako čítajú.

Fčúl bych si scel trocha ulevyt ze svojho lokálpatrijotyzmu, lebo mám taký pocit, že aj ket né na svece, tak na Slovensku neny lepšie mesto jako Pezínok. Né, že by bolo šecko bes chyby, to any zdaleka né, ale prectaťte si len to, kólko kultúrneho vyzicá tu človek má. A nemyslým tým iba šenky, jako nebohý Strýco Marcin ze Švancpocha. Nakonec, aj tých je neskej mnohonásobne vacej jako ftedy. Zimu nebudem fčúl, začátkem jaseny spomínat, ale to leto... Šak posúcte sami uš koncem mája je Ad Una Corda, koncem júna Cibulák, koncem júla Uragán, koncem augusta Dechofky f preši a Hodokvas a koncem septembra Vinobráný, a medzitým ešte kopec súkromných, poloveřejných aj veřejných akcií. Šak s tohoto si nevybere uš len úplný kultúrny ignorant!

Ket uš sem pri tém vinobráný, mám s teho šeckého pocit, jako keby sa teho roku s týma vinobránama rostrhel mech. Ale uznajte sami - neny vinobráný jako vinobráný. Prádaže, ket néjde len o to picí. Ket ide aj o tý veci okolo teho, tak můj osobný pohlet na to je taký, že Rača má za čo, ale nemá gdze, Modra má gdze, ale nemá za čo, no a Pezínok má aj gdze aj za čo. Do této zestavy uš chybajú hádam len Vajnory, keré nemajú any gdze, any za čo, ale pamatám si tam jedno vinobráný, krátko po revolúci, ket na fodbalovém hřišti hrála dechofka a okolo hřišča bolo ale patnást stánků, strýdavo cigánska, burčák. No, ale tot minule na fodbále mi švagr hovoril, že zase bolo aj ve Vajnoroch, ževraj na námescí, ale nebola to zase žádná sláva. Já si myslím, že ket uš má byt vinobráný, tak nech je ze šeckým, čo k temu patrí, hudba, tanec, klobáska, nesmý chýbat ohnostroj, golotoče, strelnyce, dobré víno aj vodnár, slatký aj kyseľý burčák, cukrová vata a fčúl po novém aj fyzulnačka, aby si každý došél na svoje. Ozaj, velyce sa mi líbilo, jaké hátky sa rozbehly okolo teho názvu fyzulnačka. Nekerý hovorili, že sa tak temu nygdy nehovorilo a že by sa to malo premenovat na fyzulovycu, já mám na to taký názor, že pezinčína neny vůbec mřtvy jazyk a může sa s času na čas aj rozvýjat a prijat nejaké to nové slovo, hlavné je, aby to bolo šeckým zretedelné, o čo ide, a tész aby sa tam nemakčilo. Jednoducho fyzulnačku berem, lebo je každopádne lepša, jako keby to mala byt fazulnačka! Já bych len apeloval na tých, čo sa budú pretekat, gdo navarý lepšu, aby si dávali normálne mená, račik jednoslovné, nech sa to lachčí pamatá. Tak, to je zatóť šecko, pekné vinobráný, nazdravý a dobrú chuť!

Zúctu Váš **Strýco Lajo**
strycolajo@centrum.sk

"Služba" zákazníkom?

Nedávno som v obchode Záhradkár na Holubyho ul. v Pezinku kúpil pripravok na ochranu rastlín proti škodcom. No už asi po pätnástich - dvadsiatich minútach som sa vrátil v dobrom úmysle vrátiť kúpený produkt, keďže som sa zišiel so zaťom, ktorý ten istý výrobok práve zakúpil a teda moja snaha pomôcť bola nulová.

Veľmi som bol prekvapený "aktivitou" predavačky, ktorá mi odmietla prevziať kúpený výrobok po zdôvodnení, že to "vedúci zakázal". A nepochodil som ani s kompromisným riešením vziať (odkúpiť) z obchodu iný tovar.

A tak sa pýtam vedúceho predajne Záhradkár skade vzal takéto riešenie, že predavačky nesmú prevziať späť zakúpený (a neporušený) výrobok z obchodu. Takýto čin je v našich spoločenských pomeroch nezvyklý, až odsúdeniahodný. Ba skromne si myslím, že je to nielen prejav neúcty ku kupujúcim, ale je to proti normám obchodu.

Dovoľujem si upozorniť nielen vedúceho predajne, ale aj inštitucionálne vyššie orgány, aby podľa možnosti zasiahli na ochranu kupujúcich spotrebiteľov.

Dr. J.A., CSc.

Krádeže vozidiel

Najčastejším spôsobom, akým páchatelia vnikajú do vozidiel, je rozlomenie zámku dverí a násilné rozbitie okna. Najjednoduchším opatrením, ako sa chrániť pred krádežou vecí z vozidla alebo odcudzením celého auta je:

- parkovanie v garáži pokiaľ je to možné;
- parkovanie na stráženom parkovisku alebo v blízkosti domu na osvetlenom mieste, aby bolo na vozidlo vidieť;
- pri opustení vozidla uzamykať všetky dvere a okná, vrátane strešného;
- používať mechanické zábranné prostriedky - uzamkateľné volantuvé tyče, zámky blokujúce riadiacu páku a ručnú brzdu, pieskovanie skiel, uzamkateľné matice kolies a široký výber elektronických alarmov. V súčasnej dobe sa do áut montujú tzv. imobilizéry, ktoré rozpojú dôležité obvody vozidla (elektrické, palivové).

Zabezpečovacie systémy môžu zabezpečiť ochranu vozidiel len do určitej miery. Veľkou mierou pomoci je všímavosť občanov. Tí sa môžu stať svedkami vykrádania áut alebo dokonca ich odcudzenia. Včasné upozornenie na linke 158 tak môže prispieť k rýchlemu objasneniu prípadov a vypátraniu páchatela.

K dvom vlámaniam do vozidiel v Pezinku došlo 28. júla. Na Mierovej ulici neznámy páchatel odcudzil motorové vozidlo zn. BMW X5, čím spôsobil majiteľovi škodu 2,4 mil. Sk. Na ulici 1. mája zas odcudzili Peugeot HDI v hodnote 440 tisíc Sk. (ev)

Občan Pezinka Marek Slamka nám priniesol do redakcie fotografie silne znečistenej vody a uhynutých rýb v potoku Saulak v úseku od Malokarpatskej ulice po sídlisko Juh. S týmto javom sa stretol viackrát, naposledy v polovici augusta. Do vody sa odkiaľsi dostávajú škodlivé látky, ktoré zjavne zapáchajú a nepriaznivo ovplyvňujú životné prostredie. Pozrú sa zodpovední, kto spôsobuje tento stav, zabíjajúci život v potoku a znepríjemňujúci bývanie ľuďom v okolí?

(mo)

Zrušením röntgenového pracoviska so štítkovačom na poliklinike sa sleduje ochrana pacientov pred žiarením

Mnohí z nás si od školských čias pamätajú radostné chvíle, keď nám učitelia oznámili „neučí sa, ideme na štítkovanie“. Netušili sme, mnohí až dodnes, že štítkovanie, správne snímkovanie zo štítu alebo rádiografografia, má aj svoje nepriaznivé stránky.

Dnešná doba je dobrou prehodením a zosúladiť sa s Európou a s vyspelými krajinami sveta. Deje sa tak aj v oblasti radiačnej ochrany. Dôraz sa kladie na vylúčenie nežiadúcich účinkov ionizujúceho žiarenia. S tým súvisí aj zrušenie röntgenového pracoviska so štítkovačom na našej poliklinike. Nie z finančných dôvodov. (Za tento argument sa dnes skrýva kaďečo, aj čo s ekonomikou vôbec nesúvisí). Stalo sa to kvôli ochrane zdravia obyvateľov, pre ochranu pred ionizujúcim žiarením.

Logická by sa zdala úvaha: malá snímka malé žiarenie, veľká snímka menšie žiarenie. Opak je pravdou.

Skupina vedeckých pracovníkov z oblasti ochrany pred ionizujúcim žiarením na požiadanie Komisie ministra zdravotníctva uskutočnila meranie dávok žiarenia, ktoré obdrží jedinec pri rádiografii tj.

snímke zo štítu a pri skiagrafii tj. veľkej klasickej snímke. Výsledky meraní sú šokujúce: priemerné hodnoty vstupnej povrchovej dávky žiarenia na snímke zo štítu prekračovali smernú hodnotu v priemere 36-krát (9-51 násobne)!

Ionizujúcemu žiareniu sme vystavení z prírodných a z umelých zdrojov. Z umelých zdrojov až 95 percent tvorí lekárske ožiarenie. Polovicu z röntgenových vyšetrení tvorí vyšetrenie pľúc. Prítom ročne sa na svete vykonajú 2 bilióny rádiodiagnostických vyšetrení!

Minister zdravotníctva na základe uvedených skutočností vydal zákaz používania rádiografografie s platnosťou od septembra 2003. Zákaz ministra je v súlade s platnou slovenskou legislatívou (Zákon NR SR 470/200 Z.z., vyhláška č.12/2001 Z.z.) a so Smernicou EÚ č.97/43 EURATOM.

Niekedy aj keď sú zákony jasné, treba ich premeniť na drobné a uviesť zrozumiteľne do života. Stalo sa. Spoločnosť BPM MED s. r.o. hneď od začiatku svojho pôsobenia v Pezinku dodržiava literu zákona aj napriek s tým spojeným zvýšením finančných nákladov: 6-násobne vyššia cena veľkej sním-

Bociany v centre mesta

Na prelome mesiacov august a september prileteli do Pezinka bociany. Ako stanovište si prekvapivo vybrali rušný stred mesta, strechy na dolnom kostole a okolitých domoch. Išlo zrejme o jednu rodinku, a v našom meste si urobili zastávku pri sťahovaní do teplých krajín.

(mo)

Nedodržujú rýchlosť

My, občania Pezinka, sme znepokojení rýchlo jazdiacimi vodičmi na našich uliciach. Títo nedisciplinovaní účastníci cestnej premávky nás terorizujú a sme proti tomu bezmocní. Nedokáže ich obmedziť dopravná značka ani retardér. Dočítali sme sa, že v Trenčíne chcu toto riešiť kúpou auta s majákom, ktoré bude vybavené radarom a kamerou. Za rýchlu jazdu bude mestská polícia vodičov trestať pokutou. Neišlo by to takto riešiť aj u nás? Občania mesta

Grant na projekt na školenia o partnerských a rodinných vzťahoch

Občianske združenie Prevencia AD získalo v piatom ročníku kampane Hodina deťom z Nadácie pre deti Slovenska prostredníctvom napísaného projektu grant s názvom *Hovorme spolu o priateľstve a láske*. Jeho cieľom je vytvoriť vrsťovnícku skupinu žiakov z celého peziňského okresu, ktorí budú školení na tému partnerské a rodinné vzťahy, sexuálna výchova. Títo žiaci budú svoje poznatky ďalej

odovzdávať svojim mladším spolužiakom zážitkovo - vzdelávacou formou.

Ďalším cieľom projektu je spolupráca s učiteľmi etickej a občianskej výchovy, ktorí absolvujú výcvik v oblasti dlhodobého vedenia programu sexuálnej výchovy na základných školách.

Žiaci sa v prípade záujmu o toto vzdelávanie môžu prihlásiť v Centre výchovnej a psychologickje pre-

vencie na Cajlanskej ulici 95, tel. číslo: 033/640 43 88, ktoré je partnerom Občianskeho združenia Prevencia AD v projekte. Stretnutia, rovnako ako víkendové pobyty na chate, sú hrazené.

Tešíme sa na spoluprácu ako s deťmi, tak i s učiteľmi a veríme, že sa nám podarí spoločne vytvoriť neformálnu atmosféru pre dôverné rozhovory o priateľstve a láske.

Prevencia AD

Doc. MUDr. Marianna Príkazská, PhD.
rádiológ
BPM MED s.r.o. PK Pezínok

Letný detský tábor

Letný detský tábor Pax Christi Slovakia sa uskutočnil v dňoch 27.7. - 4.8. 2004 v Beluškých Slatinách. Zúčastnilo sa na ňom 42 detí z Pezinka a okolia. Spoločnosť im robili štyria inštruktori a zdravotná sestra. Deti strávili osem príjemných dní v krásnej prírode Strážovských vrchov. Každý deň mali pripravený bohatý športový, turistický, spoločenský ale i vedomostný program. Okrem toho navštívili hrad Beckov, maľovanú dedinku Čičmany, Slovenský Betlehem v Rajeckej Lesnej a kúpaliská v Púchove a Rajci. Zaujímavým obohatením boli i detské omše, ktoré slúžil pán farár zo Zliechova. Tábor sa niesol v duchu tolerancie, porozumenia, pokoja a vzájomnej spolupatričnosti.

Týchto osem nádherných dní sa uskutočnilo hlavne vďaka sponzorstvu Pax Christi Slovakia a Malokarpatskej komunitnej nadácii Revia v Pezinku. Usporiadatelia sa už teraz tešia na ďalšie krásne zážitky v budúcom roku. (ff)

Organový koncert

Evanjelický cirkevný zbor v Pezinku-Grínave v spolupráci so Spolkom koncertných umelcov usporiadal 12. septembra organový kolaudačný koncert pri príležitosti ukončenia generálnej opravy historického organu Martina Šašku st. z roku 1875. Na slávnosti sa zúčastnil generálny biskup evanj. a.v. cirkvi Dr. Július Filo, primátor mesta Mgr. Oliver Solga, viceprimátor Ing. Jozef Chynoranský a ďalší. Účinkovali prof. Vladimír Michalko (organ), Juraj Bartoš (trúbka) a spevácky zbor Ad Una Corda.

Vzácný organ regiónu bol prevezený v roku 1952 z Modry - Kráľovej. Na jeho záchratu bolo odpracovaných 1100 hodín. Opravu vykonala firma Ján Valovič - opravy píšťalových organov Sereď, pod dohľadom organológa Mariána A. Mayera. (mo)

Spomienkové stretnutie

V započatej tradícii pripomínania si života a diela verejnosti menej známych osobností viažúcich sa na Pezinko pokračuje samospráva mesta ďalším spomienkovým stretnutím. Uskutoční sa pod názvom "Zahrám ti pred pohľadom anjelov" vo štvrtok 7. októbra 2004 o 17.00 hod. v historickej sieni Starej radnice. Bude venované už zosnulej Pezinčanke hudobnej skladateľke sestre Cecílii Magulovej. Program: 1. prednáška na tému život a dielo Cecílie Magulovej, 2. spomienky príbuzných a známych na skladateľku, 3. interpretácia jej vybraných skladieb. Lektoruje: Peter Sandtner, tel. 0904 427 201. (EL)

Pozvánka do galérie

Galéria Štefana Prokopa na Poľtočnej ul. 5 v Pezinku pozýva na výstavu Štefan Prokop - Stopa. Galéria je otvorená denne okrem pondelka od 14. - 17. hodiny. Na telefonické požiadanie deň vopred aj v iných termínoch. Telefón: 033/ 641 1166, 0915 815 712. (r)

Jediným kazom Hodokvasu bolo počasie

Na Malackej ceste sa 19. - 21. augusta uskutočnil 5. ročník multimediálneho festivalu Hodokvas. Už v minulom čísle sme festival zhodnotili našimi očami, v tomto čísle sme dali priestor Milanovi Prekopovi, jednému z organizátorov. - Festival dopadol dobre, okrem počasia, ktoré sa v priebehu festivalu náhle zmenilo z tropických horúčav až na úplnú zimu. Hodokvas je však jeden z mála festivalov na Slovensku, ktorý zaznamenal nárast návštevnosti (oproti minulému roku asi o 5000 ľudí). Všetko čo sme avizovali sa aj uskutočnilo, pre zlé počasie nevystúpili iba dve kapely. Oproti minulému roku bol lepší servis pre návštevníkov čo sa týka

záchranných služieb, hygienických podmienok či občerstvenia. Veľmi nás teší aj kuloárna informácia, ktorú máme od šéfa bezpečnostnej služby. Podľa nej mali ochrankári menej zásahov ako na festivale Pohoda, čo nás teší, keďže sme tu mali agresívnejšie kapely, napr. Exploited, ale práve títo punkoví fanúšikovia sa správali na naše prekvapenie veľmi kultúrovane. Naozaj teda môžeme povedať, že festival dopadol nad očakávanie. Chcem tiež veľmi poďakovať primátorovi a všetkým obyvateľom Pezinka za trpezlivosť, ktorú mali s nami i s návštevníkmi Hodokvasu počas troch festivalových dní.

n Určite sa však už teraz zamýšľate aj nad budúcim ročníkom...

- Ďalší ročník Hodokvasu bude v dňoch 18. - 20.8. 2005 a mal by byť v tej istej lokalite ako posledné dva ročníky. Chceme odstrániť chybičky, ktoré sa vyskytli v tomto ročníku, opäť chceme zlepšiť hygienické podmienky a ďalšie služby pre návštevníkov. Stanové mestečko bude v areáli, čím sa zvýši bezpečnosť návštevníkov. Festival bude opäť multimediálny, okrem hudobných kapiel, ktoré už pomaly dohadujeme, budú aj sochári, maliari či divadlá. Pripravujú sa aj ďalšie prekvapenia ale o tých je ešte priskoro hovoriť. (pr)

Organizátori festivalu ďakujú

Dovolím si povedať, že štvrtý ročník festivalu Dychovky v Preši bol zatiaľ najlepší. Zúčastnilo sa na ňom desať dychových orchestrov, takmer 200 muzikantov, po obidva dni bola výborná nálada. Festival navštívilo denne 500 ľudí.

Všetkým patrí vďaka za vytvorenie peknej a nezabudnuteľnej atmosféry. Dychovky v Preši ozaj možno zaradiť medzi najlepšie festivalové podujatia tohto druhu v Bratislavskom kraji i na Slovensku.

Slovenské i moravské pesničky, ktoré na festivale odzneli, zjavne veľa ľudí potešili a príjemne naladili. Pri takýchto pesničkách človek zabúda čo ho trápi, získava novú chuť do života. To je vlastne poslanie hudby - potešiť, urobiť radosť. Motto festivalu: Hrať iným a sebe pre radosť - to je tá najväčšia radosť! sa teda do písmenka naplnilo.

O úspech festivalu sa pričínili najmä hlavní aktéri podujatia - muzikanti a speváci. Avšak nemohol by sa uskutočniť bez podpory a pomoci Revie - Malokarpatskej komunitnej nadácie, Mesta Pezinka, Kultúrneho centra, Nábytku Galan, Vitis Pezinok, Dexia banky, Fest Glasu, Instamiku, ASO s.r.o., Brentagu Slovakia, Krajstavu s.r.o., Regeny, Slovenskej sporiteľne, Tatry Slovensko, Tesca, Petmasu, Víno Paveika-Sobolich, Víno Jano, Pevia Martin Tichý a mediálnych partnerov Televízia Pezinok, Pezinčan, Pezinskó.

Všetkým srdečná vďaka.

František Féder, predseda festivalu a Spolku DH Cajlané

SPOMÍNANIE

Tá rana v srdci stále bolí a nikdy sa nezahojí. Aj keď nie si medzi nami, v srdciach žiješ stále s nami. V spomienkach navždy Ťa máme, a s láskou spomíname.

Dňa 16.9. 2004 uplynuli 2 roky, čo nás navždy opustila naša drahá mamička, babička a prababica **Katarína CAGÁNOVÁ**

z Pezinka. Kto ste ju poznali, venujte jej prosím, tichú spomienku. S láskou a úctou spomínajú dcéry Mária s manželom, Ľudmila s rodinou, nevesta Anka s rodinou a ostatná smútiaca rodina.

Dňa 18. septembra 2004 uplynulo 20 rokov, čo nás navždy opustil náš drahý manžel a otec **Anton TESÁR**.

Tí, ktorí ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku. S láskou spomínajú manželka Lýdia, deti Jozef, Anton a Marta s rodinami.

Dňa 7.9. 2004 uplynulo 10 rokov, čo nás navždy opustil náš drahý manžel, otec a dedko **Dušan BENDŽÁK**.

Odišiel si náhle nečakane a na rozlúčku nebol čas, tvoj odchod zaboľel všetkých nás. Pre nás si však nezomrel, ale spomienky na teba zostanú navždy v nás.

S láskou spomína manželka Mária, dcéry Iveta a Beata s rodinami, syn Branislav a vnuci Dávid a Samko.

Dňa 27.9. 2004 uplynú 3 roky, čo nás navždy opustil náš drahý manžel, otec a starý otec **Michal DUBEČ**.

S láskou spomínajú manželka a dcéra s rodinou. Kto ste ho poznali, venujte mu, prosím, tichú spomienku.

Odišla si tíško a niet ťa medzi nami, v srdciach našich žiješ spomienkami.

Dňa 19.10. 2004 uplynú 1 rok, čo nás navždy opustila naša drahá a milovaná **Elena ANDELOVÁ**.

Tí, ktorí ste ju poznali, venujte jej spolu s nami tichú spomienku. Syn Pavel s rodinou

Dňa 17.9. 2004 uplynul rok, čo nás bez slova rozlúčenia opustila naša drahá **Marta ŠIPOŠOVÁ**, rod. Benčuríková.

Tí, ktorí ste ju poznali, venujte jej spolu s nami tichú spomienku.

S láskou spomínajú manžel Jozef, dcéry Andrea a Zuzana s rodinami.

Dňa 30.9. 2004 uplynú dva roky, čo nás navždy opustil otec, dedko a pradedko

Michal TUTKO.

Tí, ktorí ste ho poznali, venujte mu, prosím, tichú spomienku. S láskou spomínajú manželka, deti s rodinami a krstné deti.

POĎAKOVANIE

Dňa 19.8. 2004 nás vo veku 48 rokov opustila naša drahá **Boženka KANKOVÁ**, rod. Kacerlová.

Ďakujeme všetkým príbuzným a známym, ktorí ju odprevadili na poslednej ceste.

Ďakujeme za kvetové dary a prejavy sústrasti a venujte jej s nami tichú spomienku. Manžel Ivan, dcéra Ingrid, zať Peter, vnúčatá Dominika a Denisko, rodičia, svokra a súrodenci s rodinami.

Rodina Kanková, Kacerlová, Kolárová vyslovuje úprimné poďakovanie MUDr. Zárubovi a sestričkám za starostlivosť počas choroby našej Boženky Kankovej. Smútiaca rodina

Justičná akadémia má riaditeľku

Minister spravodlivosti Daniel Lipšic vymenoval do funkcie riaditeľky Justičnej akadémie sudkyňu Najvyššieho súdu Zuzanu Ďurišovú.

Justičná akadémia pôsobí ako vzdelávacia inštitúcia s celoslovenskou pôsobnosťou, ktorá zabezpečuje vzdelávanie sudcov, prokurátorov, vyšších súdnych úradníkov, justičných čakateľov, právnych čakateľov prokuratúry a súdnych úradníkov a tajomníkov.

Sídlo Justičnej akadémie bude v Pezinku v bývalých kasárňach.

(mo)

Pomoc postihnutým

Mesto Pezinok poskytlo finančnú pomoc v sume 5 tisíc korún z fondu pomoci mestu Gelnica, ktoré bolo nedávno postihnuté ničivými povodňami.

Za pomoc vyjadrila poďakovanie primátorka Gelnice Anna Nemčíková.

(mo)

Spoločenská kronika

Noví občiankovia

Lívia Veneniová	24.6.
Dominika Bächerová	25.7.
Alexandra Čačíková	30.7.
Šimon Vavřík	31.7.
Samuel Jarošinec	1.8.
Kamila Benkovská	3.8.
Ema Strížová	4.8.
Hugo Grégr	5.8.
Sabína Hranická	6.8.
Samuel Kerák	6.8.
Tamara Farkašová	10.8.
Tamara Fargašová	10.8.
Martin Gráf	15.8.
Ema Halandová	17.8.
Eliška Palítefková	22.8.

Zosobášili sa

Marek Slivka a Erika Straková
Jozef Monček a Anna Farkašová
Tomáš Kapucian a Larysa Illivna Helebrant
Jozef Domin a Emília Satmáryová

Tomáš Pätoprstý a Božena Palcová
Ing. Michal Kopec a Andrea Lančaričová
Ján Babka a Zuzana Benčuríková
Pavol Rybár a Alexandra Koleňáková

Opustili nás

Marta Chrapková	67 r.
Ján Kačník	83 r.
Božena Kanková	48 r.
Stanislav Kelečin	38 r.
Alexej Monsberger	77 r.
Filoména Oslancová	76 r.
Jozefa Stančeková	75 r.
Mária Mariányiová	91 r.

Naši jubilanti

70-roční	
Mária Klamová	5.9.
Štefan Nemeč	6.9.

Mária Feifíčov	7.9.
Jozefa Jajcayová	9.9.
Prom. biolog. Jozef Riman	10.9.
Jozef Hanker	11.9.
Anna Gécová	13.9.
Barbora Krasňanská	22.9.
Žofia Grusová	23.9.
Anna Noskovičová	25.9.

75-roční

Július Polkoráb	3.9.
Mária Vyskočová	4.9.
Jozef Slimák	7.9.
František Kanka	10.9.
Antónia Mravcová	14.9.
Žofia Grusová	24.9.
Božena Hupková	30.9.

80-roční

Melánia Reichbauerová	10.9.
Katarína Čajková	20.9.
Alžbeta Šmahovská	20.9.
Lýdia Strapáková	29.9.

85-roční

Genofefa Akayová	27.9.
------------------	-------

91-ročná

Mária Fischerová	13.9.
------------------	-------

92-ročná

Františka Bartová	6.9.
-------------------	------

Orientační bežci úspěšní na Majstrovstvách Slovenska

V dňoch 3. - 5. septembra sa v Nitre a okolí konali Medzinárodné majstrovstvá Slovenska v orientačnom behu. Štartovalo na nich v rôznych vekových kategóriách 286 pretekárov zo Slovenska, Rakúska a Poľska. Boli medzi nimi aj pretekári z TJ Sokol Pezinok, ktorí si počinali vcelku úspešne. **Výsledky - piatok 3.9., šprint, Topoľčianky:** dievčatá do 12 rokov (1,8 km) - 3. miesto Pavlína Lačoková, dievčatá do 14 rokov (1,8 km) - 3. miesto Zuzana Belešová, chlapci do 14 rokov (2,4 km) - 2. miesto Branislav Iro, 3. miesto Matej Poljovka, ženy nad 45 rokov - 2. miesto Soňa Kavecká, 3. miesto Marie Fraňová. **Sobota 4.9., klasická trať, Nitra:** dievčatá do 12 rokov (2,3 km) - 1. miesto Pavlína Lačoková, 2. miesto Terézia Kopčíková, chlapci do 12 rokov (3 km) - 3. miesto Jakub Lačok, muži nad 50 rokov - 2. miesto Anatolij Bilobžickij, muži nad 55 rokov - 2. miesto Peter Fraňo st. **Štafety - dievčatá do 14 rokov** - 2. miesto (P. Lačoková, T. Kopčíková, Z. Belešová), chlapci do 14 rokov - 3. miesto (B. Iro, P. Holíček, M. Poljovka), **muži nad 45 rokov** - 1. miesto (A. Bilobžickij, J. Piják, M. Beleš).

Úspešní boli aj bývalí členovia Sokola Pezinok, ktorí v súčasnosti ako dospelí štartujú už za Kobru Bratislava. **Lukáš Barták** sa stal majstrom Slovenska na klasickej trati (13,5 km) keď dosiahol čas 1:20:34 hod.. Ďalší Pezinčan vo farbách Kobry **Ondrej Piják** skončil tretí. V štafetových pretekoch na 3x6,7 km zvíťazila Kobra Bratislava, za ktorú štartovali traja Pezinčania - F. Libant a M. a O. Pijákovci. (pp, pr)

I Filip Polc sa stal víťazom ďalšieho kola Slovenského pohára v horskej cyklistike v Podkoniciach. V zjazde na 1,8 km dlhej trati dosiahol čas 2:18 min.

Mladý tím MBK Pezinok sa musí naučiť vyhrávať

Po letnej prestávke sa na jeseň rozbiehajú basketbalové súťaže. Pezinský MBK po minulosezónnom postupe z 2. ligy bude v tejto sezóne nováčikom v 1. lige, čiže v našom meste opäť uvidíme súťaž, ktorá sa tu dlhé roky hrala. Čo nové v kuchyni MBK Pezinok nám porozprával tréner a manažér **Juštín Sedlák**.

I Ako prebiehala príprava na novú sezónu?

- Úvodná časť prípravy sa začala už v máji a v júni, hlavná príprava odštartovala 2. augusta. Prebiehala v domácom prostredí, vytvorili sme si tu ideálne podmienky na dvojzásové tréningy i regeneráciu. Fyzickú a kondičnú časť má na starosti bývalý ligový hráč Branislav Timko, ktorý sa stal mojim asistentom. Máme za

V Areáli zdravia Rozálka v Pezinku sa uskutočnil 19. ročník Malokarpatského strapca v parkúrovom skákaní. Počas troch septembrových dní sa konalo jedenásť skokanských súťaží. Mladí jazdci do 16 rokov absolvovali súťaž s výškou prekážok 90 - 100 cm, dospelí 120 - 140 cm.

V hlavnej súťaži o Malokarpatský strapec (skoky s prekážkami 140 cm) s dotáciou 30 tisíc SK za účasti 25 koní zvíťazila Monika Štangelová zo Šamorína na koni Úskok. Táto mladá jazdkyňa vyhrala aj v súťaži skok L (120 cm) na koni Changá. (mo)

Volejbalistky chcú po dobrej príprave v extralige vyššie

Volejbalistky VTC Pezinok začali s prípravou na novú sezónu 2. augusta v domácom prostredí. Pod vedením trénera Ľuba Stražaya sa do nej zapojilo deväť hráčok, avšak hneď v druhý deň si zlomila nohu Marianna Ferančová. Aké zmeny nastali v klube medzi sezónami? O tom viac tréner **Ľubo Stražay**: - Odišla od nás Eva Štekláčová, zmluvu sme nepredĺžili s Morárovou, Katarína Féderová bude mamičkou a zo zdravotných dôvodov skončila Daniela Matťová. Namiesto nich prišli na post libera Michaela Kleskeňová, ktorá bude mojou hrajúcou asistentkou, zo Senice prišla ľavoruká nahrávačka Lucia Slobodová, ktorá môže byť veľkým prínosom. Na post univerzála sme získali zo Slávie UK Lenku Osvaldovú, ďalšou novičkou je smečiarka Urbánková, ktorá prišla z Klagenfurtu. Blokárka Lenka Orviská prišla z Piešťan, je to mladá hráčka, ktorá zatiaľ len naberá skúsenosti. Z minuloročného kádra ostali Nestarcová, Bujdošová, Kollárová, Nemeckayová a Beňová. Posledné dve sa však zapoja do prípravy neskôr, Nemeckayová zo zdra-

votných dôvodov začne trénovať až v októbri a Beňová pre pobyt v USA sa zapojí asi na Pezinskom strapci. Koncom septembra by do kádra mala pribudnúť ešte jedná hráčka.

I Aká je príprava na extraligu?

- Máme za sebou štyri turnaje, na prvom sme v podstate len skúšali nové hráčky, v Beluškých Slatinách sme získali 3. miesto čo nás prekvapilo a potešilo. Na Turnaji priateľov sme síce nevyhrali ani zápas, ale vo veľmi silnej konkurencii získali hráčky cenné skúsenosti, Nasledoval Zubr cup v Píerove, Pezinský strapec a cez posledný víkend pred ligou chceme odohrať dvojzápas s niektorým českým družstvom. Súčasťou prípravy bolo aj sústredenie v talianskom Riccione, kde sme našli vynikajúce podmienky po všetkých stránkach a hlavne sme mohli trénovať na piesku, čo je pre volejbalistov ideálne.

I Aké máte ciele v tejto sezóne?

- Chceme pokračovať v začatom z minulej sezóny a opäť posunúť pezinský volejbal na vyššie priečky. (pr)

sebou turnaje v Banskej Bystrici, Prahe, kde sme obsadili 3. miesto, turnaj v Leviciach, ktorý sme vyhrali a domáci turnaj. Tieto zápasové previerky nám slúžili na zohrávanie, ale aj na naberanie skúseností našich hráčov, ktorí sú ešte veľmi mladí.

I Aké zmeny nastali v kádri?

- Ostal nám pokope skoro kompletný minuloročný káder, ale už som spomínal, že títo chlapci sú síce šikovní ale ešte mladí a neskúsení. Preto sme sa rozhodli nadviazať užšiu spoluprácu s extraligovým klubom BK Levice, ktorý nám poskytne hráčov či už na prestup alebo hostovanie. Takže je isté, že nás posilnia rozohrávač Peter Valach a pivot Martin Pohanka a

na hostovanie prídu krídla Martin Činčura a Martin Sýkora.

I Čo vás ešte čaká do začiatku súťaže?

- Generálkou na súťaž, ktorá sa začne 2.10. domácom zápasom s Trnavou, budú zápasy Slovenského pohára. Dňa 22.9. hráme doma a posledný zápas pred ligou bude 29.9. v Komárne. Budú to vhodné testy našich schopností a hráči tiež naberú ďalšie skúsenosti.

I Aký cieľ máte pred sezónou?

- Už som spomínal, že máme veľmi mladých hráčov, z ktorých chceme postupne vybudovať kvalitný tím. Na túto sezónu sme si dali cieľ zachrániť sa, budeme si cenit každé víťazstvo. Možno o 2-3 roky si budeme môcť dať smelšie ciele. (pr)

Druhé na pražskom turnaji

Pezinské softbalistky koncom augusta štartovali na tradičnom turnaji Veľká cena Prahy. Bola to súčasť prípravy na jesennú časť domácej súťaže, kde juniorky hrajú v ženskej súťaži postupujú z druhého miesta a kadetky budú na domácom ihrisku obhajovať minuloročné prvenstvo.

Tento ročník turnaja bol pre naše družstvo najúspešnejší, keď sa po veľmi dobrom výkone prebojovalo až do finále. Tu sa stretli s dlhodobým najlepším českým družstvom SK Krč Altron Praha, ktorému boli po celý čas vyrovnaným súperom a podľahli mu tesne 1:0. Poradie na prvých troch miestach: 1. SK Krč Altron Praha, 2. MaSK Pezinok, 3. SK Krč Altron Praha - kadetky. Výsledky nášho družstva: MaSK Pezinok - Čechie Praha 4:0, Joudrs Praha 7:3, Joudrs Praha - kadetky 16:1, - SK Krč Altron kad. 6:0, - SK Krč Altron 0:3, - ZŠ J. Wericha 13:0, finále SK Krč Altron - MaSK Pezinok 1:0. (ds)

PEZINSKÝ STRAPEC 2004

Organizátori z VTC Pezinok poriadajú v dňoch 24. - 26. septembra už 18. ročník mimoriadne kvalitného volejbalového turnaja žien **PEZINSKÝ STRAPEC**. Jeho účastníkmi tento rok budú: Dinamo Bukurešť (majster Rumunska), Croatia Záhreb (majster Chorvátska), Ľubľana (majster Slovenska), KP Brno (majster Česka), Slávia UK Bratislava (majster Slovenska), Rottraben Wilbisburg (vicemajster Nemecka), UP Olomouc (ČR) a VTC Pezinok. Zápas sa hrajú v ŠH na Komenského ul. a vo volejbalovej hale na Komenského ul. Začiatky zápasov sú o 9.00 hod. (pr)

Športový kalendár

Basketbal:

2.10. MBK Pezinok - Trnava

Futbal:

3.10. PŠC Pezinok - FC Lamač 15.30 hod.

17.10. PŠC Pezinok - ŠK Ružinov, 15.00 hod.

31.10. PŠC Pezinok - ŠK Vrakuňa, 14.00 hod.

Hádzaná:

26.9. ŠKH Pezinok - Kolárovo

17.10. ŠKH Pezinok - ŠKP Bratislava C

31.10. ŠKH Pezinok - Stupava

Softbal:

2.10. MaSK Pezinok - Košice
Odohrá sa na softbalovom ihrisku v areáli ZŠ Fándlyho.

Volejbal:

9.10. VTC Pezinok - Žiar nad Hronom

23.10. VTC Pezinok - Doprastav Bratislava

Zápasy basketbalu, hádzanej a volejbalu sa uskutočnia v športovej hale na Komenského ulici.

KULTÚRNE PROGRAMY NA OKTÓBER 2004

KULTÚRNE CENTRUM

13.10. (streda) o 19.00 hod. vo Veľkej sále - **POZYVAME VÁS DO DIVADLA: S PYŽAMOM ALEBO BEZ** - brilantná komédia M. Camolettiho a R. Hawdona. Účinkujú: M. Sládečková/ G. Dzúriková, Z. Tlučková/ Z. Marošová, G. Škrabáková/ A. Karnasová, M. Ťapák, D. Szabó, I. Vojtek, J. Mistrík. Réžia E. Horváth. Budete sa len smiať, rehoť, burácať!

14.10. (štvrtok) o 19.00 hod. v Salóniku - **HOVORY O ZDRAVÍ** - pokračovanie cyklu prednášok V. Černuškovéj. **Téma: Ako uzdraviť sám seba - II. časť - voľné pokračovanie;**

16.10. (sobota) o 8.00 hod. v Spoločenskej sále - **KLUB SLOVENKY** - celoslovenské stretnutie;

20.10. (streda) o 15.00 hod. v Spoločenskej sále - **ÚČTA K STARŠÍM** - program pre seniorov v spolupráci so ZUŠ a MsÚ;

22.10. (piatok) o 18.00 hod. v Spoločenskej sále - **KONCERT PRIATELSTVA** - koncert detí ZUŠ z Bardejova, Martina, Pezinka a hostí;

23.10. (sobota) v Spoločenskej sále - **PEZINSKÝ STRAPEC** - 30. ročník Medzinárodnej súťaže v spoločenskom tanci. Program: 10.00 - Jednotlivé súťaže, 19.00 - Galaprogram;

24.10. (nedeľa) o 16.00 hod. vo Veľkej sále - **AHOJ ROZPRÁVKA** - začiatok cyklu rozprávok s detskou súťažou. Dnes: O bystrej líške - bábkové predstavenie na motívy rozprávky Josefa Ladu. Účinkuje: Divadielko TINA Anky Okapcovej-Tyralovej;

25.10. (pondelok) o 17.00 hod. v Minigalérii - **VERNISÁŽ VÝSTAVY - JANA MAGULOVÁ - SEN O KRAJINE**;

29.10. (piatok) o 20.00 hod. v Spoločenskej sále - **3 PLUS 1 (nu jazz)** - koncert v Klube mladých.

VÝSTAVY:

29.9. - 22.10. **Silvia STRÁNSKA - Farebné predstavy z tapisérie**;

25.10. - 19.11. **Jana MAGULOVÁ - Sen o krajine.**

PRIIPRAVUJEME:

27.11. o 19.00 hod. - **DĚN ČESKÉHO DIVADLA - R. HARWOOD - GARDEROBIÉR** - predstavenie Divadla v Dlouhé z Prahy s českými účinkujúcimi, ale v hlavnej úlohe a v réžii Martina Hubu.

KINO DOMU KULTÚRY

1. - 3.	Osada	USA
5. - 6.	Riddick: Kronika temna	USA
7.	FK: Samsara	NEM, FRA, TAL
8. - 10.	Purpurové rieky 2	FRA
12.	Stratené v preklade	USA, JAP

14.	Kameňák 2	ČR
15. - 17.	Terminál	USA
19. - 20.	Stepfordské paničky	USA

21.	Večný svet nepoškvrnenej mysle	USA
22. - 24.	Bournov mýtus	USA
26. - 27.	Anakonda 2	USA
28.	Mistři	ČR
29. - 31.	Post coitum	ČR, SR
- Začiatok predstavení je o 19.00 hodine. Pokladnica je otvorená od 18.00 hodiny. **ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ!**

DETSKÉ PREDSTAVENIE

Začiatok predstavenia je o 17.00 hod.
23. Garfield USA

CENTRUM VOĽNÉHO ČASU

Centrácke leto

I počas tohto leta sa rozšírila centrácka rodina v Zámockom parku. Totiž v piatich prímestských a jednom pobytovom tábore v Mýte pod Ďumbierom, ktoré organizovalo Centrum voľného času sa stretlo množstvo detí z Pezinka i okolia pri potulkách za dobrodružstvom, fantáziou a zručnosťou. Nielenže mohli spoznať nových kamarátov, zabaviť sa, ale i preveriť svoje rozumové i fyzické schopnosti. No a okrem toho navštívili a spoznali poriadny kus Slovenska - od Ďumbiera až po Devín a preplávali stovky metrov v plavárňach i na kúpaliskách.

Pracovníci Centra voľného času by zvlášť chceli oceniť prácu dobrovoľníkov, ktorí i bez nároku na honorár boli ochotní venovať svoj voľný čas deťom. Sú to: Zuzana Kaliánková, Katarína Džibelová, Monika Aghová, Silvia Červenková, Alexandra Hrabovská, Stanislava Šotková. Ďakujeme. **Vaši centráci**

Mama, ocko pod' sa hrať...

Srdečne pozývame rodičov s deťmi na hravé dopoludnia každú stredu a piatok od 10,00 - 12,00 hod., kde okrem hier i tvorivých dielní majú deti možnosť prvého kontaktu s kolektívom, a zároveň i rodičia priestor na vzájomné odovzdávanie si skúseností.

Internet

Využite príležitosť zasurfovať si na internete s možnosťou tlače, resp. práce na počítači, či PC hier každý týždeň od pondelka do štvrtka, v čase od 14,00 - 18,00 hod. v Dome techniky na Mlado-boleslavskej ul. 9 (oproti ZUŠ).

Deň otvorených dverí na oddelení techniky

V dňoch 18. septembra a 2. októbra (sobota) od 8,00 - 12,00 bude na oddelení techniky deň

otvorených dverí. Príďte si zahrať počítačové hry, zasurfovať na internete alebo navštíviť modelársku dielňu.

Herňa pre deti

Pre školákov (ZŠ) otvárame každý štvrtok od 12,00 - 18,00 hod. herňu s možnosťou zahrať si spoločenské či iné logické a tvorivé hry, jednoducho oddýchnuť si po vyučovaní v peknom prostredí.

MALOKARPATSKÉ MÚZEUM

Stále expozície:

- Dejiny mesta Pezinka
- Dejiny vinohradníctva a vinárstva pod Malými Karpatami

Ponúkame po telefonickom objednaní degustácie v pivničných priestoroch múzea (033/641 2057, 033/641 3347).

Výstava:

24.9. - 22.11. - **Salón vinohradníckych a vinárskych múzeí** -

Stolovanie a víno - III. ročník. Vernisáž výstavy je 24.9. o 16.00 hod. vo výstavných priestoroch múzea. Kurátorky: Mgr. Eva Ševčíková a Vladimíra Büngeřová.

Malokarpatské múzeum je otvorené: utorok - piatok 9.00 - 12.00 a 13.00 - 17.00, sobota 9.00 - 15.00, nedeľa 13.00 - 17.00.

MESTSKÉ MÚZEUM

Stále expozície:

- Archeológia Pezinka
- Jozef Franko - Sakrálna plastika **SVETY V MALOM** - výstava modelov dopravných prostriedkov a československého komiksu. Výstava potrvá do 31.12. 2004.

Mestské múzeum je otvorené:

Utorok - piatok 10.00 - 18.00 hod.
Sobota 10.00 - 16.00 hod.

V pondelok je zatvorené.

Obedňajšia prestávka 12.30 - 13.30 hod.

REKLAMA

KULTÚRNE CENTRUM HOLUBYHO, PEZINOK

vypisuje

výberové konanie

na prenájom nebytových priestorov v Dome kultúry:

kancelária s rozmerom 18 m²

na I. poschodí Domu kultúry v zadnom trakte budovy KC, s možnosťou prenájmu od 1.10. 2004.

Priestor je vhodný ako kancelária s nízkou návštevnosťou verejnosti, napr. spracovanie ekonomických dát - účtovné práce, prekladateľstvo a pod.

Prihlášky do výberového konania doručte poštou na adresu: Kultúrne centrum, Holubyho 42, 902 01 Pezínok alebo osobne na sekretariát KC do 30.9. 2004.

Ing. Ingrid Noskovičová
riaditeľka KC

Výstava v Schaubmarovom mlyne

V Galérii insitného umenia v Schaubmarovom mlyne na Cajlanskej ulici je otvorená výstava Elisabeth Gevaertovej (výber z diela). Výstavu si môžete pozrieť do 14. novembra denne, okrem pondelka, od 10.00 do 17.00 hod. (r)

Astronomický krúžok

Kultúrne centrum v Pezínku otvára v školskom roku 2004/2005 astronomický krúžok a SCI-FI krúžok. Je určený všetkým záujemcom o vesmír a mimozemské civilizácie. Popri teórii je v programe pozorovanie Slnka, Mesiaca, Jupitera, Saturna a iných planét astronomickými ďalekohľadmi. Krúžok bude otvorený v utorok 5. októbra o 17.30 hod. v Dome kultúry, miestnosť č. 109. Poplatok za 11 dvojhodinových stretnutí je 275 Sk (1 stretnutie 25 Sk), ktorý treba zaplatiť vopred.

Krúžok povedie Ing. I. Dobrovođa, tel. č. 033/647 4800. Prihlášky: Kultúrne centrum, Holubyho 42, 902 01 Pezínok, tel. 033/641 2093 (p. Debnárová). (kc)

Pezinské VINOBRANIE 2004

PRÍLOHA PEZINČANA

VITAJTE !

Vážení návštevníci vinobrania, milí spoluobčania,

opäť je tu ten kať doročne sa opakujúci čarovný čas obračiek, vône burčiaku a hrozna, čas babieho leta, keď oslavujeme výsledky práce vinohradníkov a vinárov obývajúcich náš malokarpatský región.

Nikto z nás nespočíta koľko slov sa povedalo a napísalo o víne, koľko básní a piesní vzniklo na jeho chválu. A predsa si len málokto z nás uvedomuje koľko ťaťkej práce, obetavosti ale aj fortieľu a vedomostí treba na to, aby sme si mohli sadnúť v príjemnom prostredí pezinských pivníc, viech a vinární k poháru dobrého vína. S vínom je to ako so vzácnymi kameňmi - treba veľmi veľa hlušiny odstrániť a námahy vynaložiť kým sa

dostaneme k drahokamu. Napriek tomu túto námahu a riziko podstupujú v našom kraji vinohradníci a vinári už bezmála tisíc rokov.

Slávnosti vinobrania majú byť preto odmenou všetkým "stvoriteľom" vína a pripomenutím toho, ťe kať dá poctivá práca vykonávaná s láskou a v prospech ostatných si zaslužiť náš obdiv a úctu.

Jednou z možností ako túto prácu náležiťite spropagovať sú práve slávnosti obračiek - vinobrania, ktoré my, Pezinčania, začíname od tohto roku organizovať pravidelne - kať doročne.

Spolu s Vinnými trhmí, ktoré sú vťdy v apríli, spolu so svätomartinským poťehnaním vína, dňami otvorených pivníc ale i s mnoťstvom kultúrnych podujatí a festivalov, na ktorých je víno vťdy prítomné bude kať doročné vinobranie prispievať nielen k stretnutiam priateľov pri dobrom víne alebo burčiaku, ale bude prispievať aj k jeho popularizácii a sláve. Mojm snom je aby sa slávnosti vinobrania konali kať doročne na jeseň v Bratislave, Rači, Svätom Juri, v Pezinku a v Modre kať dý víkend, aby náš kraj v tom čase aktívne ťil vínom a vinohradníctvom.

Vaša bohatá účasť na predchádzajúcich vinobraniach, váťení návštevníci, je dokladom vášho záujmu nielen o dobré víno, gastronómické špeciality a sprievodné kultúrne podujatia, ale je aj dôkazom vášho záujmu a osobného vzťahu k Pezinku. Veľmi si to váťim a preto vás ešte raz srdečne vítam v našom meste.

Mgr. Oliver Solga
primátor mesta Pezinok

Predstavujeme skupinu VITIS

Skupina VITIS je spojenie troch spoločností, ktoré sú vzájomne logicky prepojené v oblasti produkcie hrozna, výroby vín, destilátov a nealkoholických nápojov na báze hrozna a ich distribúcie ku konečnému zákazníkovi. Nadväzuje na tradíciu, ktorá bola malokarpatskej vinohradníckej oblasti vlastná v minulom storočí, keď sa malí pestovatelia a výrobcovia združili, aby efektívnejšie pracovali na trhu s vínom.

Malokarpatská vinohradnícka spoločnosť je pestovateľská spoločnosť, zaoberajúca sa pestovaním viniča a produkciou vysoko kvalitného hrozna z malokarpatskej vinohradníckej oblasti na ploche viac ako 400 ha. Na slnečných juhovýchodných svahoch s kamenisto-piesčitou pôdou sa najviac pestujú odrody hrozna Müller Thurgau, Veltlínske zelené, Rizling vlašský, Rizling rýnsky, Svätovavrínecke a Frankovka modrá. Nové výsadby sú zamerané na tradičné odrody malokarpatskej vinohradníckej oblasti Silvánske zelené a Modrý Portugal.

Vitis Pezinok spracováva hrozno, z ktorého vyrába široký sortiment bielych a červených vín, v kategóriách tradičných stolových vín, kvalitných akostných odrodových vín a vysoko hodnotených vín s prívlastkom. Okrem tohto sortimentu vyrába na špičkových malých technológiách limitované série vín, z najkvalitnejšieho hrozna najlepších vinohradníckych lokalít v triede Chateau Pezinok, do ktorej patria aj barikové a archívne vína. Špeciálnou skupinou produktov sú alkoholické nápoje na základe vínného destilátu, pričom najkvalitnejší a najznámejší výrobok je Karpatské brandy špeciál, vyrobené z čistého vínného destilátu, ktorý dozrieva v dubových 300 l sudoch minimálne 5 rokov. Originálnym výrobkom Vitis Pezinok je nealkoholický nápoj na báze hroznového muštu - Vineu. Je to výnimočný prírodný nealkoholický nápoj bez syntetických farbív, arómy, s vysokým podielom ovocných cukrov, organických kyselín, minerálnych látok a radom vitamínov, hlavne skupiny B. Vineu sa vyrába od roku 1974 a získala rad domácich a zahraničných ocenení.

Vitis trade je najväčšia distribučná spoločnosť na Slovensku, ktorá sa zaoberá predajom vín, destilátov a nealkoholických nápojov. Okrem produktov Vitis Pezinok distribuuje aj nápoje z pro-

dukcie renomovaných slovenských výrobcov a známe svetové značky, z troch stredísk v Pezinku, Banskej Bystrici a v Košiciach. Vitis trade vyváža produkty Vitis Pezinok aj do zahraničia, kde postupne vytvára obchodné dcérske spoločnosti. V Českej republike je Vitis trade CZ so sídlom v Brne.

Ako nás informoval konateľ Vitis trade Ing. Viktor Čorej, Vitis Pezi-

Ing. Viktor Čorej
konateľ Vitis trade

nok spracováva hrozno nielen z Malokarpatskej vinohradníckej spoločnosti, ale aj od iných spriaznených dodávateľov z našej oblasti a juhoslovenskej vinohradníckej oblasti. Ročne nakupujú asi 1000 ton hrozna, z ktorého vyrábajú odrodové biele a červené vína, značkové a stolové vína. Najznámejšie značky sú Kláštorné červené a Kláštorné biele, ktoré umiestňujú na zahraničných trhoch, hlavne v Čechách a Poľsku. Na tieto trhy dodávajú aj vínné destiláty Karpatské brandy špeciál a Karpatské brandy.

Vitis Pezinok začal s výrobou nového radu výrobkov Chateau Pezinok, ktorý tvoria výberové vína hlavne s prívlastkom. Rulandské biele z tejto rady sa stalo šampiónom výstavy na peziňskom Vinobraní 2003. Alibernet Chateau Pezinok 2002 bol ocenený na výstave Vinitaly v Taliansku, kde získal prestížne ocenenie veľký diplom. Svätovavrínecke, ročník 2003 sa stalo šampiónom ročného Vinobrania v Pezinku.

V tomto roku začína nová, ešte vyššia, rada výrobkov Terra Bozin,

v ktorej budú len 2 výrobky - Rizling rýnsky, ročník 2003, ľadový zber z honu Krížna a Rizling rýnsky, bobulový výber z honu Žabky.

V tomto roku prebieha marketingová kampaň k 30-ročnej existencii výrobku - Vineu. Vineu predstavovali spolu s hudobným koncertom skupiny No name v desiatich mestách na Slovensku a v dvanástich v Čechách. V rámci letnej veľkej Vineu - Fest tour sa s týmito jedinečným výrobkom stretli návštevníci v letoviskách po celom Slovensku. Kampaň vyvrcholí na peziňskom Vinobraní a v jej rámci budú súťaže, diskotéka a let balónom pre víťazov.

Vineu sa predáva okrem Slovenska, Čiech a Poľska aj v Taliansku, znovu sa vracia na americký trh a smeruje tiež do Číny a Thajska.

V súvislosti s Vineou sa konali dva súdne spory o značku Vineu a zameniteľný názov Vínia s firmou Vínio Nitra. Oba tieto spory peziňský Vitis vyhral.

Spoločnosť Vitis Pezinok každoročne investuje do technológií na skvalitnenie spracovania prvej suroviny a do skvalitňovania vína. Tento rok miliónové investície išli do výroby, zakúpili nové vinifikátory, s ktorými budú spracovávať hrozno riadenou teplotou a rozšírili sa aj malé kapacity na spracovanie najkvalitnejších vín v triede Chateau Pezinok. Je to malý lis s ná-

držami, ktoré sú tepelne regulované. Regulovanú teplotu kvasenia už používajú na celú kapacitu spracovávaného hrozna.

Úplne nové technológie sú v prevádzke v Hlohovci a takisto v Pezinku sa vymenili takmer všetky mlynčekové odzráňovače za francúzske značky Bucher. Tieto zasa zvyšujú kvalitu spracovania prvej suroviny od ktorej sa odvíja kvalita výsledného produktu.

Spoločnosť Vitis trade je distribučná spoločnosť s obrátom 1,2 mld. Sk, ktorá distribuuje na Slovensku i do zahraničia, zabezpečuje marketingovú podporu výrobkom Vitis Pezinok v televízii a časopisoch. (mo)

Atrakcie na Vinobraní

Generálny sponzor peziňských obaračkových slávností VITIS PEZINOK okrem sobotných večerných kultúrnych programov na tribúne pred Zámkom zabezpečil pre návštevníkov na sobotu a nedeľu atraktívne súťaže - pre mužov armwrestling (pretláčanie rukou) a pre ženy gladiátorka. Víťazi hlavných súťaží po obidva dni získajú peňažné ceny 10 tisíc Sk. Okrem toho bude veľa ďalších súťaží, ktorých víťazi vyhrajú reklamné darčeky a vineu. Pre deti Vitis zabezpečil detský skákací hrád. (mo)

Ocenené vína na Vinobraní Pezinok 2004

Dňa 9. septembra 2004 sa uskutočnila v Zámockej vinárni odborná degustácia 150 vzoriek vín, ktoré výrobcovia dodali do súťaže pri príležitosti peziňských obaračkových slávností. Vína hodnotili tri sedemčlenné komisie, ktorým predsedal Ing. Ľubomír Vítek. Ocenené boli tieto vína:

Šampión výstavy

- v kategórii tiché víno suché - SVÄTOVAVRINECKÉ, ročník 2003, Vitis Pezinok, s.r.o.
- v kategórii víno so zvyškovým cukrom nad 4 g/l - RIZLING RÝNSKY, ročník 2003, ľadový zber, Vinohradníctvo Pavelka - Sobolík, Pezinok

Cena primátora mesta Pezinka za najvyššie hodnotený Rizling vlašský

- RIZLING VLAŠSKÝ, ročník 2003, Vinárske závody Topoľčianky

Cena predsedu Bratislavského samosprávneho kraja - Najlepšia kolekcia vín

- Vinárske závody Topoľčianky

Najlepšie hodnotené víno v jednotlivých kategóriách

- I. kategória (biele tiché víno): CHARDONNAY, ročník 2003, Vínio Nitra, s.r.o. Lužianky
- III. kategória (červené tiché víno): ALIBERNET, ročník 2003, Vínio Masaryk Skalica
- IV. kategória (šumivé víno): HUBERT DE LUXE, ročník 2003, Hubert J.E., s.r.o. Sereď
- V. kategória (tokajské víno): TOKAJSKÝ VÝBER 6-PUTŇOVÝ, ročník 1989, Galafruit&CO, s.r.o. Malá Trňa

Pozn.: Cena v II. kategórii (ružové tiché víno) nebola udelená pre nedostatočný počet súťažných vín.

Najvyššie hodnotené biele víno z produkcie ročníka 2003

- CHARDONNAY, ročník 2003, Vínio Nitra, Lužianky

Najvyššie hodnotené červené víno z produkcie ročníka 2003

- ALIBERNET, ročník 2003, Vínio Masaryk Skalica

VÍNO MATYŠÁK v nových priestoroch

Málokto z vinárov a konzumentov vína v Pezinku a okolí nepozná značku Víno Matyšák. Táto prezentuje jedného z najväčších výrobcov vína a vínnych produktov v našom meste i v malokarpatskej oblasti. Majiteľom a šéfom firmy je Peter Matyšák, ktorého sme požiadali o rozhovor.

I Ako ste sa dostali k podnikaniu s vínom a v oblasti gastronómie?

- Do styku s vínom a vinohradníctvom som sa dostal už ako chlapec. Moja mama pochádzala od Nitry a dedo tu pestoval vinič a dorábala víno. Bol jeden z vážených gazdov v Močenku, zamestnával hodne ľudí. Chodil som k nemu na prázdniny, nosil som obedy do vinohradu a tak som spoznával vinohradnícke práce. Táto prvá exkurzia do života vinohradníka a vinára skončila keď som mal pätnásť rokov, vtedy dedo zomrel. Hneď nato som začal študovať na hotelovej škole gastronómii. Pomerne mladý som sa oženil do Pezinka, kde som vstúpil do práce. Osem rokov som robil čašníka v Grande, potom som bol zástupcom vedúceho a tri roky ako vedúci na Babe. Odtiaľ moje kroky viedli do Rakúska, kde som zbieral skúsenosti na súkromné podnikanie. Po návrate som ešte istý čas pôsobil ako vedúci U Demoviča. Dva roky pred revolúciou som sa stal živnostníkom, začal som robiť v gastronómii a s vínom. Pokiaľ ide o víno, niektorí moji kolegovia - profesionálni vinári ma berú tak, že čo nás čašníci učí robiť víno. Nevzrušuje ma to, je mi však ľúto, lebo ja som už za socializmu predal 25 tisíc litrov vína. Robil som čisté odrody vín, aj sýtené. Víno som dodával i do Prahy. Po revolúcii som mal bufetu a reštauráciu v Slovenskom rozhlasu. Postupne som dospel do štádia, keď som sa musel rozhodnúť, čomu sa budem venovať naplno - gastronómii či vinárstvu. V roku 1995 som presedlal viac na víno, predal som aj reštauráciu. Kúpili sme dom na Holubyho ulici pod Kláštorom, ktorý sme zrekonštruovali a urobili k nemu prístavbu. Pre naše podnikateľské zámery to však nestačilo, prevádzky sme mali roztrúsené na štyroch miestach, mali sme prenajaté haly, kde už bola nová výrobná technológia. Vznikla potreba dať celú výrobu pod jednu strechu. Rozhodli sme sa urobiť jeden pekný podnik. To sa nám podarilo, stojí na zelenej lúke v Glejovke. Perspektívne bude mať kapacitu 2 milióny litrov vína, zatiaľ však robíme len 1,2 milióna. Nové výrobné priestory si boli pozrieť aj Taliani a Rakúšania, boli veľmi prekvapení, že také niečo je na Slovensku.

I Aké vína vyrábate?

- Od začiatku sa venujeme výrobe niekoľkých kategórií vín. Samozrejme najviac sa predá z nižších

kategórií. Ako jeden z prvých výrobcov sme sa už od roku 1994 venovali výrobe odrôdových - prívlaskových vín. Od roku 1995 sme experimentovali s výrobou vín ako sú výbery z hrozna, bobuľové či hrozičkové výbery, slamové a ľadový zber. Čo sa týka odrôd, vyrábame každý rok vína vyše 30

Japonsku, najnovšie chystáme zásielku vín do Austrálie.

I Lišite sa v niečom od ostatných výrobcov?

- V prvom rade v tom, že vyrábame taký veľký počet odrôdových vín. Odlišujeme sa tiež v tom, že všetky naše vína archivujeme, nie iba tie, ktoré sú najkvalitnejšie. Mám skú-

Peter Matyšák, šéf firmy Víno Matyšák.

odrd, je to určite najviac nielen na Slovensku.

I Produkuje aj iné vinárske výrobky?

- Áno. Vo vinárstve sa dá tvoriť, aj preto je fascinujúce. Vyrábali sme pod značkou Porto upravované víno, rovnakou technológiou ako je robené portské víno. Pred pár mesiacmi sme však museli názov zmeniť, premenovali sme ho na Portito. Dali sme si tiež vyšľachtit' špeciálne baktérie na výrobu tzv. podkožkového vína pod názvom Cherry, ktoré zraje v sudoch. Budeme tiež klasickou metódou vyrábať sekt. V jednej malej pálenici nám z našich filtrátov, ktoré získavame lisovaním, robia vinovicu. Túto potom dávame na 5-6 rokov do dubových sudov. Vyrobili sme aj naše brandy, klasickým spôsobom, ležaním v sudoch. Niekoľko rokov robíme grappu - terkelicu. Robíme ju podľa výrobcov v Taliansku a Rakúsku, ale jej chuť prispôbujeme našim konzumentom. Jej výrobu chceme ešte rozšíriť.

I Aké ocenenia vaše výrobky získali?

- Na Slovensku naše vína získali už 300 medailí. Asi 40 ich máme z renomovaných zahraničných výstav.

I Vyrábate vína aj do zahraničia?

- Najviac sa nám darí zatiaľ vo Švajčiarsku. Tam máme jedného človeka, ktorý si zamiloval slovenské vína. Podniká v obchode, má veľkosklad a predajne, kde ponúka aj naše vína. Niečo dodávame do Čiech a Poľska. Mali sme už vína v

senosť, že niektoré priemerné vína sa skladovaním tak zmenia, že sú svieže a chutovo výborné. Je tiež zaujímavé porovnávať archivované vína podľa ročníkov. Dnes máme v archívoch, prepočítane na fľaše, asi 120 tisíc fliaš vín. Už ich máme z desiatich ročníkov. Niektorým skupinám našich klientov robíme degustáciu tzv. postupku, keď im predstavíme jednu odrodu podľa ročníkov. To je náš kapitál, ktorý vkladáme do našich gastronomických podnikov, ktoré otvoríme v najbližšej dobe.

I Málokto vie o vašich záme-roch v gastronómii...

- V blízkej budúcnosti chceme uviesť do prevádzky nové zariadenia v Bratislave a Pezinku. Zatiaľ

naše zámery pribrzdžujú ešte problémy s úverom a dotáciou z fondov EÚ, ktoré sú v štádiu riešenia. Na Pražskej ulici v Bratislave stavíme hotel pre 75 ľudí, ktorý bude mať názov Bozen. Je tam už hotová nádherná archívna pivnica, v ktorej máme uložených 60 tisíc fliaš archívnych vín. V Pezinku na Holubyho ulici po vystaňovaní výrobných prevádzok sa uvoľnili rozsiahle priestory, ktoré chceme prebudovať na gastronomické zariadenie. Bude tu vínná reštaurácia tzv. Vinnis galery, s kapacitou 90 - 130 miest na sedenie. Je tu prero-bená pivnica, kde v atraktívnom prostredí sa môžu konať degustácie pre 50 ľudí. Podobne ako v Bratislave aj v Pezinku bude v prevádzke pec na drevo, v ktorej budeme piecť vlastný chlieb a pečivo. Budeme tu pripravovať slovenské jedlá a k nim podávať naše vína. Pre našich klientov ubytovaných v Bratislave budeme viesť urobiť atraktívny program, v prvý deň im urobíme jedlá a degustáciu vín na hoteli, druhý deň ich zoberieme do Pezinka, kde im ukážeme vinohrady, prípadne výrobnú prevádzku a na záver im pripravíme jedlá a ochutnávku vín v našom pohostinstvom zariadení, ktoré bude mať taký vidiecky charakter.cez zimnú budeme pre skupiny robiť zabíjačku. Naši klienti si budú môcť pozrieť ako prebiehajú práce od čistenia prasaťa až po konečné výrobky. Budú môcť ochutnať desať zabíjačkových výrobkov a ešte im pribalíme výslužku. Pritom bude voľná konzumácia našich vín a nebude chýbať ani hudba. Myslím, že to bude mať úspech, najmä u zahraničných návštevníkov.

I Čo by ste chceli povedať na záver...

- Čaká nás tvrdá práca, pretože pri týchto aktivitách sme sa enormne zadĺžili. Päť až deväť rokov budeme splácať dlhy, vieme, že to bude náročné. Myslím však, že to bude stať zato.

Milan Oravec

Nová prevádzka v Glejovke.

Drevený sud ako nádoba na uskladnenie vína je fenomén, ktorý vo vinohradníctve pretrváva už viac ako dvetisíc rokov. Aj dnes napriek alternatíve moderných nádob a cisterien na víno, veľa vinárov nedá na drevené sudy dopustiť a nevie si predstaviť zariadenie svojich pivničiek bez nich. Genéza vývoja uskladnenia vína v sude je pritom zaujímavá a siaha až do starovekého Grécka. Tam sa na uskladnenie vína používali vaky z kozej kože, neskôr Rimania začali uprednostňovať hlinené amfory. Oba tieto spôsoby však neboli vyhovujúce, pretože víno pri dlhšom uskladnení výrazne strácalo na chuti a buket, pričom chytalo nepríjemné stuchliny. Kelti v provincii Galia vraj pred viac ako dvetisíc rokmi prišli na to, že ak je víno uskladnené v drevenej uzavretej nádobe, tak buket ako aj chuť vína sa nezhoršuje, naopak, zrením v sudoch sa ešte viac zušľachťuje. Z tohto dôvodu sa "vynález" Keltov - drevený sud, postupne začal uplatňovať vo vtedajších centrách európskeho vinohradníctva a zákonite sa neskôr udomácnil aj v našej Malokarpatskej vinohradníckej oblasti. Pôvodné sudy mali otvor len na svojej hornej strane, cez ktorý sa víno stáčalo. Pre zlú praktickosť sa v 15. storočí zaviedol aj dolný otvor a točka, čo výrazne uľahčilo stáčanie vína.

Drevené sudy v Pezinku zhotovovali v minulosti debnárske majstri, ktorí sa neskôr v 17. storočí združili do debnárskeho cechu. Z roku 1437 máme zachovaný údaj, že v tomto čase bolo v meste 21 remeselníkov, medzi nimi už aj debnári. Výroba sudov má teda v Pezinku veľmi dávnu tradíciu a určite siaha až k počiatkom stredovekého vinohradníctva v našom regióne. Kedy presne vznikol v Pezinku organizovaný debnárskeho cechu, nie je známe. V archívnom fonde mesta sa však zachovala cechová kniha prijatých učňov a majstrov, ktorá sa začína rokom 1656 a trvá do roku 1857. Kataster uhorských cechov kladie jeho vznik do r. 1670, podľa iných autorov cech vznikol v roku 1650. Súpis hospodárskych a spoločenských pomerov v meste z roku 1696 uvádza v tom čase v Pezinku 9 debnárskeho dielní. V roku 1715 je registrovaných sedem dielní, taktiež aj v roku 1764. Podľa krajinského súpisu z roku 1828 v meste pracovalo sedem debnárskeho majstrov a jeden tovariš. V nepokojnom roku 1849 boli evidovaní štyria debnári, v roku 1871 ôsmi. V roku 1872 zákonný článok č. 8 zrušil cechy a vyhlásil slobodu remeselného podnikania. Vznikli však dobrovoľné korporácie, ktoré nepriamo nadväzovali na zrušenú cechovú organizáciu.

Na začiatku 20. storočia bola veľmi významným výrobcom sudov firma Mayer, ktorá mala v

VINOHRADNÍCKE SUDY v Malokarpatskom múzeu

Sudy debnárskeho majstrov bratov Ježíkovcov z r. 1891.

Z prednej strany hranatý, odzadu oválny sud Františka Šebere z r. 1891.

Snímky (mo)

meste továreň na sudy. Tá zamestnávala okolo 100 osôb a spolu s Kriserovou tehelňou bola v tom čase najväčším priemyselným zariadením v Pezinku. Po 1. svetovej vojne sa preorientovala na výrobu kostného oleja, v roku 1921 zmenila majiteľa a v roku 1936 zanikla.

V pivničných priestoroch Malokarpatského múzea v Pezinku sa okrem unikátnej zbierky vinohradníckych lisov nachádza aj 23 drevených sudov na víno. Ide o zbierku, ktorá vznikala postupne v súlade s pôvodným zameraním múzea na vinohradníctvo a vinárstvo Malých Karpát. Okrem sudov z minulého storočia sa v múzejných zbierkach nachádza aj niekoľko vzácných sudov z 19. storočia. Pozoruhodný svojím tvarom je sud z roku 1891, ktorý je z prednej strany hranatý a vzadu oválny. Ide o majstrovský kus debnárskeho Františka Šebere s objemom 1753 litrov, poukazujúci na majstrovskú zručnosť jeho výrobcu. Ďalší zaujímavý sud je taktiež z roku 1891, kde na jeho čelnej strane je vyobrazený erb Českého kráľovstva a nápis *Zemská jubilejní výstava v Praze 1891*. Tento drevený sud s objemom 1300 litrov bol vyhotovený z príležitosti Zemskej výstavy v Prahe a na tejto akcii reprezentoval spolu s inými predmetmi bohatú vinohradnícku a vinársku tradíciu v českých a moravských krajinách. Debnárske remeslo aj napriek nástupu nových technológií si udržalo svoje opodstatnenie aj koncom 20. storočia, dôkazom čoho sú tri drevené sudy z roku 1981, ktoré zhotovili pezínski debnárske majstri Emil a Dušan Ježíkovci. Vďaka ich ochote a pomoci majú návštevníci nášho múzea možnosť si prezrieť aj starú debnársku dielňu s pôvodnými náradím a pracovnými nástrojmi, ktorá bola nainštalovaná v cechovej miestnosti.

Najväčší zo zbierky sudov má objem 4160 litrov, najmenší necelých 15 litrov. V pivniciach sú vystavené sudy rôznych veľkostí, tvarov zhotovené z rôzneho dreva. K sudom patria aj reliéfne štítky, najčastejšie s postavami svätcov a patrónov či erbom majiteľa sudov, ktoré v minulosti umiestňovali na ich predné čelá. Tieto reliéfy boli rozšírené najmä medzi zámožnejšími obchodníkmi s vínom. V našom prípade patrili známej bratislavskej rodine vlastniacej firmu obchodujúcu s vínom pod názvom Jakub Palugyay a synovia.

Všetkých záujemcov o vinohradníctvo a vinárstvo úprimne pozývame do našich priestorov, pričom veríme, že spomínané sudy vás (okrem množstva iných predmetov) očaria svojou krásou a zaujímavou minulosťou.

Martin Hrubala
Malokarpatské múzeum

SPRIEVODNÉ PODUJATIA

RADNICA - CAFÉ, BAR, RESTAURANT

Nádvorie

ŠTVRTOK, 23. septembra

20.00 - Jozef Dodo Šošoka, jazz band

PIATOK, 24. septembra

21.00 - Take one, jazz and blues session

SOBOTA, 25. septembra

17.00 - Grinavanka

21.00 - Sisa's food

NEDEĽA, 26. septembra

16.00 - Pajtáši (Srbsko)

GALÉRIA PROKOP - Potočná ulica

SOBOTA, 25. septembra

17.00 - Bindzár

INÉ PODUJATIA:

PIATOK, 24. septembra

PUTOVNÝ POHÁR MESTA PEZINOK - I. ročník súťaže v hasičskom športe, 10.00 hod., Hasičský štadión na Hasičskej ulici.

SOBOTA, 25. septembra

FYZULNAČKA - II. ročník medzinárodnej súťaže vo varení fazuľovej polievky, 10.00 - 13.00 hod., Potočná ul.

EXHIBIČNÉ FUTBALOVÉ STRETNUTIE HERCI - MODERÁTORI, 14.00 hod., Futbalový štadión PŠC Pezínok, Komenského ul., (kapitáni Ivan Vojtek a Vlado Voštinár), bohatý sprievodný program

MALOKARPATSKÝ ZRAZ CARAVANISTOV, IV. ročník, Areál zdravia Rozálka IRI

CIRKUS HUMBERTO - po 20-tich rokoch v Pezinku, Areál Rozálka pri Hasičoch, 22. - 26.9.

Dôležité telefónne stanice

Mestská polícia 159, 6901 182
Obvodné odd. PZ 641 23 33
Poliklinika Pezínok - pohotovosť 155

Informácie

Mestský úrad Pezínok, Radničné nám. 7
tel. 033/690 11 02, fax 033/641 23 03
e-mail: eva.lupova@msupezinok.sk

Informačné centrum Pezínok, Radničné nám. 9
tel. 033/690 11 07, fax 033/641 23 03
e-mail: informacne.centrum@msupezinok.sk

Podnikateľský referát MsÚ Pezínok,
Radničné nám. 7
tel. 033/690 11 25

PROGRAM VINOBRANIA V PEZINKU

Štvrtok - 23. septembra 2004

19.00 **SVETY V MALOM** - otvorenie výstavy modelov a česko-slovenského komiksu - Mestské múzeum

Piatok, 24. septembra, 21.30 hod.

Piatok - 24. septembra 2004

9.30 **VÍNNE CESTY NA SLOVENSKU - DNES A ZAJTRA** - odborný seminár, Mestský úrad
16.00 **III. SALÓN VINOHRADNÍCKYCH A VINÁRSKYCH MÚZEÍ, STOLOVANIE A VÍNO** - Malokarpatské múzeum
17.00 **PRVÝ DÚŠOK** - slávnostné otvorenie Vinobrania 2004, Tribúna pred Zámkom,
18.00 **FANFÁRY - JUNIOR BRASS QUINTET**
OTVORENIE MESTSKEJ VIECHY - Mestská vínoktka

Tribúna na Radničnom námestí

18.30 **JUNIOR BRASS QUINTET** - fanfárový koncert
19.00 **PEZINCÁŇIA PEZINCÁŇOM**
Diana Deáková, Petra Bubeníková, Soňa Šajermanová, Ivana Poláčková, Taekwon-do
20.00 **Take one**
21.00 **Karpatskí pastieri**
22.30 **VIDIEK** - koncert hudobnej skupiny
23.30 **3KOZJITÝ** - koncert hip-hopovej formácie
24.00 **DISCOSHOW**

Tribúna pred Zámkom

COUNTRY VEČER - ARION A ICH PRIATELIA
17.30 **TENNESSEE**
18.30 **COUNTRY DOSTAVNÍK**
19.30 **COUNTRY TEAM**
20.30 **PACI PACIFIK**
21.30 **BELASÍ**
22.30 **ARION**
23.30 **BUKASOVÝ MASÍV**

Piatok, 24. septembra, 19.30 hod.

Sobota - 25. septembra 2004

Tribúna na Radničnom námestí

10.00 **SALAMANDER** - Roman Vámoš so skupinou
11.30 **KRTINEC** - koncert hudobnej skupiny
13.00 **DOLINA** - detský a mládežnícky folklórny súbor
14.30 **EKONÓM** - folklórny súbor
15.30 **BANDERIUM** - šermiarska skupina
16.00 **MÓDNA PREHLIADKA ELIJANA**
16.30 **SPOMIENKA NA REPETE**
LÝDIA VOLEJNÍČKOVÁ a vokálna skupina TREND
18.00 **AKCENT LIVE** - hudobná skupina
19.30 **PRESSBURGER KLEZMER BAND**
20.30 **VARGAR** - fakle a ohne
21.00 **OHŇOSTROJ**
22.00 **JANA KIRSCHNER AND BAND**
23.15 **FEELME** - hudobná skupina

Tribúna pred Zámkom

11.00 **STRAPEC** - hudobná skupina
12.30 **DOLANIE** - súbor piesní a tancov (Zlaci - Poľsko)
14.00 **HÁJENKA** - detský folklórny súbor
15.30 **IVANA POLÁČKOVÁ** - víťazka 30. ročníka Zlatej črievičky, moderuje: Ján Žgrovčák
17.00 **FUNNY FELLOWS a ZUZANA HAASOVÁ**
18.00 - 21.00 **Kotvené lety Vinea teplovzdušným balónom** - pred Zámokým parkom
18.30 **TAKTICI**
19.30 **VINEA FESTINA SHOW**
21.00 **URAGÁN** - zábavný program
22.30 **PEHA** - koncert hudobnej skupiny
24.00 **DISKO RÁDIA OKEY**

Sobota, 25. septembra, 17.00 hod.

Zuzana Haasová

Nedeľa - 26. septembra 2004

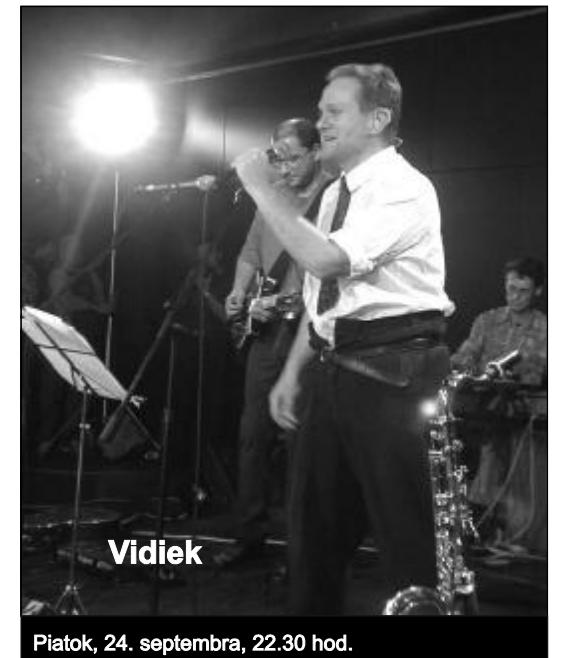
10.00 **HUDOBNÁ POZVÁNKA DO ALEGORICKÉHO SPRIEVODU**
10.30 **POŽEHNANIE ÚRODY** - na tribúne pred Zámkom
11.00 **ALEGORICKÝ SPRIEVOD** - (Sládkovičova - M.R. Štefánika - Radničné nám. - Holubyho - Hrnčiarska)

Tribúna na Radničnom námestí

12.30 **PROGRAM** z partnerského mesta **Neusiedl am See**
14.00 **PAJTÁŠI (Stara Pazova - Srbsko)** - hudobná skupina
15.30 **NATALIKA (ČR)** - hudobná skupina
17.30 **ARION** - country skupina

Tribúna pred Zámkom

12.00 - 14.00 **VINEA FESTINA SHOW**
Kotvené lety Vinea teplovzdušným balónom
SCÉNA DYCHOVEJ HUDBY
14.00 **GRINAVANKA**
15.30 **BÁNOVČANKA**
17.00 **CAJLANÉ**
18.30 **STŘÍBRŇANKA**

Piatok, 24. septembra, 22.30 hod.

Nedeľa, 26. septembra, 15.30 hod.

Sobota, 25. septembra, 14.30 hod.

Sobota, 25. septembra, 15.30 hod.

Nedeľa, 26. septembra, 18.30 hod.

Jedinečné zbierky v Mestskom múzeu

Poklad mincí z 13. storočia

V júni 2004 sa pracovníkom Mestského múzea podarilo zachytiť informácie o náleze strieborných mincí kdesi v pezinských horách. Po bližšom skúmaní sa našiel aj jeden z nálezcov, ktorý svoju časť nálezu ochotne poskytol Mestskému múzeu. Pracovníci numizmatického oddelenia Historického SNM v Bratislave zistili, že ide o poklad približne 95 strieborných mincí, napodobenín viedenských fenigov českého kráľa Přemysla II. Otakara z druhej polovice 13. storočia, z ktorých sa do majetku Mestského múzea podarilo získať 46 kusov. Poklad sa našiel v lokalite, zvanej Kráľova cesta. Už samotný názov starej lesnej cestičky podáva dôležitú informáciu o tom, že išlo pravdepodobne o cestu, vedúcu k pezinským zlatým baniam, známu z ďalších histo-

Strieborné mince z pezinských hôr.

rických prameňov z prvej polovice 14. storočia. Mince sa ocitli v zemi v nepokojných časoch 13. storočia, niekedy v rokoch 1271-

1273, keď malokarpatskú oblasť a samotný chotár Pezinka viackrát napadlo a dobylo české vojsko spomínaného kráľa, prípadne koncom 13. storočia, keď oblasť západného Slovenska obsadilo vojsko rakúskeho vojvodu Albrechta. Poklad mincí, ktoré boli v spomínanom čase bežným platidlom, poskytuje množstvo informácií o politickom a hospodárskom charaktere doby. Napodobeniny viedenských fenigov sa v Uhorsku razili už za vlády Bela IV. (1235-1270), posledných panovníkov arpádovskej dynastie až do obdobia panovania kráľa Karola Róberta z Anjou. Pezinský poklad je pravdepodobne druhým najväčším nálezom tohto typu mincí na Slovensku, po bratislavskom poklade, opísanom v roku 2000.

Objav meča z prelomu 14.-15. storočia

Jedným z najzaujímavejších prírástkov, ktoré Mestské múzeum v Pezinku zaznamenalo v priebehu posledného obdobia je zaiste meč z prelomu 14.-15. storočia. Ide o sečnú zbraň s jedným ostrím, ktorá sa nazývala paloš a bola bežnou zbraňou svojej doby. Žiaľ, nálezové okolnosti neumožnili povedať nič bližšie. Paloš bol nájdený na jednom z výbežkov vrchu Baba bez akéhokoľvek sprievodného materiálu, s výnimkou gotického kľúča. Až pri prieskume lokality, ktorej sa zúčastnili tiež pracovníci Archeologického múzea SNM

v Bratislave sa podarilo nájsť ešte atypickú sekeru, ktorej datovanie môžeme rámcovo zaradiť do toho istého obdobia ako meč. Na základe týchto skromných informácií môžeme predpokladať, že meč mohol na spomínanom mieste uložiť alebo stratiť niekto, kto sa pokúšal dostať po starej ceste, vedúcej cez tzv. Žlábek na Záhorie a možno niekto, kto sa pokúšal prejsť k pezinským zlatým baniam krížom cez hory. V každom prípade však ide o mimoriadne cenný prírástok do zbierok Mestského múzea v Pezinku.

Dve unikátne mince zo Slnčného údolia

V čase od jesene 2003 do marca 2004 pri prieskume zaniknutých banských diel v Slnčnom údolí našli J. Vítáloš a P. Tuček dve zaujímavé mince zo 14. storočia. Pracovník numizmatického oddelenia Historického múzea SNM M. Budaj a pracovník Archeologického ústavu SAV v Nitre J. Hunka zistili, že ide o výnimočné rakúske platidlá, v mnohom dokladajúce hospodárske a spoločenské pomery v okolí Pezinka počas 14. storočia. Išlo o viedenský fenig vojvodu Albrechta II., vyrazený niekedy v rokoch 1330 - 1358 a štajerský fenig, vyrazený približne v rokoch 1325 - 1360. Viedenský fenig Albrechta II. typu sa v dosiaľ zistenom súbore 85 nálezov rakúskych fenigov z nášho územia zistili len v troch prípadoch. Albrechtove fenigy sa u nás málo používali aj v čase ich obehu v rokoch 1330 - 1358 a po roku 1358 sa v rámci miestneho obehu prejavovali len minimálne. Preto táto minca poskytuje dôležité svedectvo o tom, že v rokoch 1330 - 1358 sa v okolí Pezinka pohyboval nejaký cudzinec, ktorý si takúto mincu doniesol zo svojej domoviny, teda Rakúska alebo Štajerska.

Aj výskyt druhej mince, štajerského fenigu, vyrazeného v rokoch 1325 - 1360 je na Slovensku viac než výnimočný. Iba 11 slovenských pokladov fenigov ukrytých medzi rokmi 1250 - 1395 obsahovalo aj iné než rakúske platidlá. Najčastejšie sa vyskytli fenigy bavorské (255 mincí, v 8 pokladoch mincí), menej pasovské (55 mincí, v 10 nálezoch), najmenej však razby štajerské - v dvoch nálezoch sa zistilo iba 8 mincí. Fenig nájdený v Slnčnom údolí je dnes jediným presne podchyteným a overeným fenigom zo 14. sto-

ročia z oblasti Štajerska na Slovensku. Zdá sa, že tento typ fenigu nie je veľmi rozšírený ani v Štajersku. Uvádza sa iba 5 nálezov obsahujúcich aj tieto mince. Rozbor oboch nájdených mincí ukázal, že tieto razby nemožno spojiť s obchodnou činnosťou slovenských, či rakúskych medzinárodných obchodníkov. Preto sa natíska domnienka, že ide o časť finančného majetku cudzinca, ktorý prišiel počas 14. storočia do oblasti Pezinka. Jednoznačne to bol cudzinec z Rakúska, alebo Štajerska. Rakúsky a štajerský fenig zo Slnčného údolia pri Pezinku je zaujímavý pre ich prepojenie s banskou činnosťou, ktorá je nálezmi rámcovo doložená v oblasti Slnčného údolia zo 14.-16. storočia. Domnievame sa, že obe mince predstavujú jeden z mála numizmatických dokla-

dov o príchode banských podnikateľov na naše územie. Hoci sa územie Slovenska dlhodobo využívalo ako výnimočná banská oblasť, z numizmatického hľadiska je toto odvetvie činnosti obyvateľov územia dnešného Slovenska doložené len ojedinele. Z popredného striebrozlatonosného stredoslovenského banského revíru je zatiaľ známych len zopár nálezov mincí z 14., resp. prelomu 14.-15. storočia.

Podľa Hunka J. - Budaj M.: Dve výnimočné rakúske mince zo 14. storočia z Pezinka. In: Spravodaj 2 - 4/2004, Prievidza 2004, s. 39 - 41.

Stranu pripravili:
Petra Pospeschová a Peter Wittgrüber

